

5 modulis. Menų informacijos šaltinių paieška

Džeinara Kaunaitė

Turinys

Įvadas.....	190
5.1. Menų informacijos paieškos ypatumai	190
5.2. Knygų menų tema paieška.....	192
5.2.1. Knygų paieška elektroniniuose bibliotekų kataloguose	193
5.2.2. Elektroninių knygų paieška duomenų bazėse.....	196
5.2.3. Knygų paieška atvirosios prieigos ištekluose.....	199
5.2.4. Knygų paieška leidyklų interneto svetainėse	200
5.2.5. Knygų paieška elektroniniuose knygynuose	202
Praktinės užduotys.....	204
5.3. Straipsnių menų tema paieška	204
5.3.1. Straipsnių paieška duomenų bazėse	204
5.3.2. Straipsnių paieška atvirosios prieigos šaltiniuose	215
Praktinės užduotys.....	218
5.4. Disertacijų ir magistro darbų menų tema paieška	218
5.4.1. Disertacijų ir jų santraukų paieška bibliotekose	219
5.4.2. Elektroninių disertacijų ir magistro darbų paieška	220
Praktinės užduotys.....	222
5.5. Menų informacijos išteklių paieška internete.....	222
5.5.1. Menų informacijos paieškos sistemos	222
5.5.2. Menų šaltinių paieška teminiuose kataloguose ir virtualiose bibliotekose.....	223
5.5.3. Menų informacijos paieška atvirosios prieigos ištekluose	227
5.5.4. Interaktyvūs menų informacijos šaltiniai	228
5.5.5. Menų informacijos paieška kituose interneto šaltiniuose.....	229
Praktinės užduotys.....	240
Apibendrinamosios pastabos	240
Nuorodos	240
Naudota ir rekomenduojama literatūra	247

Įvadas

Sparčiai kintančiame pasaulyje vis aktualesnė tampa elektroninė erdvė. Kūrybiškai asmenybei tai dar viena galimybė atsiskleisti, patirti naujų išpūdžių, susipažinti su kitų kūrėjų veiklos rezultatais ir juos įvertinti. Modernios technologijos sudaro sąlygas susipažinti su skaitmeniniuose archyvuose pateikiamais retais ir vertingais dokumentais, leidžia virtualiose ekspozicijose pamatyti muziejuose ir galerijose saugomus meno kūrinius, užfiksuoti savo arba stebėti kitų menininkų kūrybos procesą, klausytis įvairių atlikėjų atliekamų kūrinių ir t. t. Informacinės technologijos padeda rasti informaciją, ją skleisti ir ja dalytis.

Šio modulio tikslas – suteikti žinių apie tradicinių ir elektroninių menų informacijos šaltinių paiešką internete.

Modulio uždaviniai:

- supažindinti su menų informacijos paieškos ypatumais;
- suteikti žinių apie įvairių meno sričių šaltinių paiešką bibliotekų elektroniniuose kataloguose, duomenų bazėse, leidyklų svetainėse, elektroniniuose knygynuose ir internete;
- suteikti žinių apie mokslinių straipsnių meno temomis paiešką Lietuvos akademinių institucijų mokslo publikacijų bazėse, bibliografinėse ir viso teksto duomenų bazėse, atvirosios prieigos ištekluose, teminiuose kataloguose ir virtualiose bibliotekose;
- suteikti žinių apie įvairių meno sričių daktaro disertacijų paiešką Lietuvos bibliotekose, Lietuvos ir užsienio disertacijų duomenų bazėse;
- suteikti žinių apie kitų informacijos šaltinių, tokių kaip naujienų grupės, konferencijos, renginiai, socialiniai tinklai, paiešką saityne.

Susipažinę su modulio mokomąja medžiaga ir atlikę praktines užduotis, gebėsite:

- rasti meno knygų elektroniniuose kataloguose, duomenų bazėse, internete;
- rasti mokslinių straipsnių laisvai prieinamose ir prenumeruojamose bibliografinėse ar viso teksto duomenų bazėse, atvirosios prieigos šaltiniuose;
- rasti daktaro disertacijų, saugomų Lietuvos bibliotekose bei Lietuvos ir užsienio disertacijų duomenų bazėse;
- rasti meno informacijos teminiuose kataloguose, virtualiose bibliotekose;
- rasti socialinių tinklų, naujienų grupių, taip pat informacijos apie menui skirtas konferencijas, seminarus ir kt.

Modulio medžiaga turėtų būti perteikta per 2 akademines valandas, iš jų 0,5 akademinės valandos skirta pratyboms.

5.1. Menų informacijos paieškos ypatumai

Menas yra kūrybinis tikrovės perteikimas vaizdu¹. Menas, atspindėdamas kiekvienos tautos, kiekvienos etninės grupės dvasinės kultūros lygį, yra vienas iš svarbiausių kultūros raidos pažinimo elementų². Visos meno sritys – dailė, muzika, teatras, šokis, architektūra, fotografija, dizainas ir kt.

¹ Menas. *Dabartinės lietuvių kalbos žodynas* / Stasys Keinys (vyr. redaktorius). 7-asis patais. ir papild. leid. Vilnius: Lietuvių kalbos institutas, 2012. 969 p. ISBN 978-609-477-079-5.

² Menas. *Visuotinė lietuvių enciklopedija*. T. XIV. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2008, p. 661–662. ISBN 5-420-01486-6.

– yra labai savitos. Jos skiriasi savo formomis, technika, išraiškos priemonėmis, ši įvairovė atspindi meno šaltiniuose elektroninėje erdvėje.

Nuo ko pradėti mokslinės tam tikros meno srities informacijos paiešką? Kuriuos paieškos įrankius pasirinkti?

Pirmiausia išsiaiškinkite, kokios informacijos Jums reikia.

Paieškos planavimo etapai:

1. Prieš pradėdami paiešką suformuluokite, apibrėžkite tyrimo temą.
2. Išsiaiškinkite pagrindinius temos aspektus, kryptis.
3. Nustatykite temą nusakančius reikšminius žodžius. Juos pasirenkant reikėtų apgalvoti ne tik pagrindinius tiriamos srities terminus, bet ir rasti jų sinonimų, pagalvoti, kaip būtų galima temą nusakyti plačiau ar priešingai — sukonkretinti. Ieškodami terminų, reikšminių žodžių naudokitės universaliomis ir specializuotomis meno enciklopedijomis ir žodynais, pvz., *Muzikos enciklopedija* (2000), *Dailės žodynu* (1999).
4. Mokslinė informacija internete ir duomenų bazėse dažniausiai pateikiama anglų kalba, tad kitas labai svarbus pasiruošimo paieškai etapas – rasti terminus anglų kalba, naudojant specializuotus arba daugiakalbius žodynus. Patogu naudotis elektroniniais žodynais bei žinynais, esančiais internete, pvz.:
 - *Art & Architecture Thesaurus® Online* <<http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/aat/index.html>>,
 - *MerriamWebster* <<http://www.merriam-webster.com/netdict.htm>>,
 - *Music* <<http://thesaurus.com/browse/music>>,
 - *OneLook* <<http://www.onelook.com/>>,
 - *OnMusic Dictionary* <<http://dictionary.onmusic.org/>>,
 - *Thesaurus.com* <<http://thesaurus.com/>>,
 - *YourDictionary* <<http://www.yourdictionary.com/>> ir kt.
5. Pagalvokite, kaip reikšminius žodžius jungsite ir kokias užklauso formulavimo galimybes naudosite (loginius operatorius AND, OR, NOT ar specialius ženklus).
6. Nuspręskite, kokių tyrimo objektų (kūrinių) ieškosite.
7. Apibrėžkite laikotarpį. Kurį laikotarpį tyrinėsite arba kuriuo laikotarpiu paskelbtos publikacijos, kūriniai domintų labiausiai?
8. Pasirinkite galimas ieškomų mokslinės informacijos dokumentų rūšis (pvz., straipsniai, disertacijos, natos, recenzijos).
9. Pagalvokite apie ieškomų dokumentų tipą ir formatus (pvz., vaizdai, garso įrašai, virtualios parodos, kompiuterių programos).

Pasirinkta tema, tiriamasis objektas, ieškomų informacijos šaltinių tipas ir formatas lemia, kurį paieškos įrankį pasirinkti.

Pirmiausia pasidomėkite, kas Jūsų tyrimo srityje jau atlikta, kokie kitų mokslininkų darbai jau yra paskelbti. Mokslinės informacijos ieškokite bibliotekų kataloguose, virtualiose bibliotekose, teminiuose kataloguose, bibliografinėse ir viso teksto duomenų bazėse, naudokite specializuotas mokslinės informacijos paieškos sistemas, tokias kaip *Google Scholar* <<http://scholar.google.com>>, *Academic Index.net* <<http://www.academicindex.net/>>, *RefSeek* <<http://www.refseek.com>>, *JURN* <<http://www.jurn.org/>>.

Neapsiribokite tik tradiciniais šaltiniais. Daug meno informacijos (virtualių parodų, muzikos kūrinių, natų, architektūros pavyzdžių, šokių schemų ir kt.) galite rasti internete naudodamiesi paieškos sistema *Google* <<http://www.google.com/>>. Šiuo atveju geriau naudoti išplėstinę paiešką, ji leidžia tiksliau suformuluoti paieškos klausimą.

Norėdami išgirsti vieną ar kitą atliekamą kūrinį, pamatyti koncerto vaizdo įrašą, pasinaudokite svetainėmis *Youtube* <<http://youtube.com/>>, *DailyMotion* <<http://www.dailymotion.com/>>, *Vimeo* <<http://www.vimeo.com/>>, *Google Video* <<http://www.google.com/videohp/>>, prireikus vaizdų – *Flickr* <<http://www.flickr.com/>>, *Google Images* <<http://images.google.com/>>.

Mokslo darbams rengti yra svarbūs ir pirminiai, ir antriniai šaltiniai. Meno tyrėjams tenka ieškoti ne tik tekstinės informacijos, paskelbtos įvairiuose šaltiniuose, domėtis kitų Lietuvos ir užsienio mokslininkų veiklos rezultatais – jiems reikalingi ir pirminiai šaltiniai, patys tyrimo objektai, t. y. meno kūriniai (pjesės, natos, garso įrašai, dailės kūriniai ar jų reprodukcijos ir pan.) bei informacija apie jų kūrimo techniką. Svarbios ir meno kūriniais naudojamos medžiagos, kūriniais atvaizduoti būtinos technologijos, kompiuterių programos (pvz., natų atvaizdavimo programa *Finale*).

Pagalba. Išsamiau apie tai rašoma 1 modulyje „Elektroniniai mokslo informacijos šaltiniai ir interaktyvios technologijos“ ir 2 modulyje „Informacijos paieškos strategija“.

Svarbu. Besidomintiems meno informacija pravartu perskaityti ir 4 modulį „Humanitarinių mokslų informacijos šaltinių paieška“.

5.2. Knygų menų tema paieška

Atliekant mokslo tiriamąjį darbą tenka naudotis įvairiais informacijos šaltiniais, vienas iš jų – knygos. Meno srityje knygos dažniausiai yra antrinis informacijos šaltinis, analizuojantis arba apibendrinantis pirminių šaltinių duomenis ir informaciją.

Interneto technologijos spartina informacijos sklaidą, atnaujinimą, todėl norint susipažinti su knygų pasaulio naujienomis ar įsigyti konkretų leidinį, jau nebūtina eiti į tradicinius knygynus – galima peržiūrėti leidyklų svetaines, el. katalogus, apsilankyti el. knygynuose.

Šiame skyriuje susipažinsite su tradicinių knygų paieška, taip pat sužinosite, kaip ieškoti elektroninių knygų, esančių mokslinėse duomenų bazėse arba laisvai prieinamų internete.

Tiems, kas domisi naujomis Lietuvoje leidžiamomis tradicinėmis knygomis, pravartu apsilankyti leidyklų svetainėse, susipažinti su Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (toliau – Nacionalinė biblioteka) Bibliografijos ir knygotyros centro kiekvieną savaitę leidžiamais informaciniais biuleteniais *Numatomos leisti knygos*

<<http://www.lnb.lt/lnb/content/editionList.jsp?categoryId=20&editionType=24>> bei
Ekspresinformacija apie naujus spaudinius, išėjusius Lietuvoje
<<http://senas.lnb.lt/lnb/content/editionList.jsp?categoryId=19&editionType=21&pathId=48>>.

Ieškant informacijos apie meno knygas, reikėtų pasidomėti ir bibliotekų, muziejų rengiamomis virtualiomis parodomis. Nacionalinė biblioteka virtualiose parodose pristato naujai gautus įvairių sričių spaudinius. Čia pateikiama informacija ir apie Meno ir Muzikos skyrių fondus papildančius naujus leidinius, galima peržiūrėti skenuotus jų turinius:

<<http://senas.lnb.lt/lnb/selectPage.do?docLocator=9296832C89BE11DAA310746164617373&inlanguage=lt&pathId=145>>.

Viso teksto mokslinių knygų galima rasti ne tik brangiose prenumeruojamose duomenų bazėse. Internetu yra ir nemokamai, laisvai prieinamų, ypač senesnių metų knygų, kurioms nebegalia autorių teisių apribojimai. Jų ieškoti galima naudojantis specializuota knygų paieškos sistema *Google Books* <<http://books.google.com>>. Ši sistema panaši į bendrąją paieškos įrankį *Google*, yra paprasta naudotis.

Google Books suteikia specifinių paieškos galimybių ir funkcijų, pvz., galima pasirinkti tik viso teksto knygų paiešką; nuoroda *Ieškoti bibliotekoje* padeda išsiaiškinti, kuriose Lietuvos bibliotekose leidinys yra; nuoroda *Visi pardavėjai* pateikia informaciją, kur dominantį leidinį galima įsigyti.

Ieškant meno knygų, albumų, pravartu pasidairyti muziejų, galerijų svetainėse, kuriose galima rasti informacijos apie jų leidžiamus leidinius. Vienas iš tokių pavyzdžių galėtų būti Paulo Getty (Paul Getty) muziejaus (JAV) virtuali biblioteka – *Getty Publications Virtual Library* <<http://www.getty.edu/publications/virtuallibrary/index.html>>. Čia pateikiami P. Getty muziejaus, mokslo instituto, konservavimo instituto išleisti leidiniai, meno simpoziumų medžiaga, muziejaus žurnalai, parodų ir kolekcijų katalogai. Rasite knygų meno istorijos, muziejininkystės, Europos ir Azijos meno, antikos, architektūros, tapybos, skulptūros, šiuolaikinio meno temomis.

Britų bibliotekos virtualių knygų kolekcijoje *British Library Virtual Books* <<http://www.bl.uk/onlinegallery/virtualbooks/index.html>> yra skaitmeninių retų dokumentų, tokių kaip Leonardo Da Vinci'o (Leonardo Da Vinci) užrašų knygelė, Williamo Blake'o (William Blake) bloknotas, muzikinis Wolfgango Amadeuso Mozarto (Wolfgang Amadeus Mozart) dienoraštis, flamandų meistrų miniatiūros ir kt.

Metropolitano meno muziejaus (angl. *The Metropolitan Museum of Art*) kataloge *MET Publications* <<http://www.metmuseum.org/research/metpublications>> pristatomi nauji muziejaus leidiniai, kolekcijos ir parodų katalogai, pedagogams skirti leidiniai. Čia pateikiama beveik 400 elektroninių knygų, kurias rasite pasirinkę nuorodas *Titles with full text online* ir *Online publications*.

Bendroji paieškos sistema *Google* <<http://www.google.com>> padės surasti daugiau panašių pavyzdžių, internete esančius grožinės literatūros kūrinius ir laisvai prieinamas knygas bei skaitmeninių leidinių kolekcijas.

Rekomenduojame naudotis šiomis laisvai prieinamų knygų kolekcijomis:

Alex Catalogue of Electronic Texts <<http://infomotions.com/alex>>,

Bartleby.com <<http://www.bartleby.com>>,

The Online Books Page <<http://onlinebooks.library.upenn.edu/>>,

Project Gutenberg <<http://www.gutenberg.net>>.

5.2.1. Knygų paieška elektroniniuose bibliotekų kataloguose

Bibliotekų fonduose kaupiamos knygos yra įtrauktos į bibliotekų katalogus. Elektroninis katalogas – tai vienas iš informacijos apie tradicinius šaltinius (monografijas, serialinius leidinius, mokslinių straipsnių rinkinius, enciklopedijas, žinytus ir kt.) paieškos įrankių.

Mokslinius meno informacijos fondus kaupia ir saugo mokslo institucijų, kuriose dėstomos meno disciplinos, bibliotekos. Tačiau meno informacijos galima rasti beveik visose akademinėse, viešosiose, apskričių ir nacionalinėse bibliotekose.

Lietuvoje meno išteklių reikėtų ieškoti akademinių (Vilniaus dailės akademijos, Lietuvos muzikos ir teatro akademijos, Klaipėdos universiteto, Vytauto Didžiojo universiteto, Lietuvos edukologijos universiteto, Vilniaus universiteto, Šiaulių universiteto ir kt.) bibliotekų kataloguose, jų sąrašą žr. adresu <<http://aleph.library.lt/>>.

Lietuvos akademinių bibliotekų el. katalogai

Adresas – <http://aleph.library.lt/>

Tipas – bibliografinių duomenų.

Tematika – daugiadalykiai.

Naudojimosi sąlygos – atviroji prieiga.

Akademinių bibliotekų kataloguose dokumentų galima ieškoti pagal įvairius požymius, pvz., autorių, antraštę, reikšminį žodį ar dalyką, leidėją ir kt. Paiešką galima apriboti nurodant dokumento rūšį, pvz., knygos, natos, vaizdo įrašai, serialiniai leidiniai, elektroniniai dokumentai ir pan.

Privalumai:

- registruotieji vartotojai gali užsakyti ir rezervuoti leidinius, pratęsti leidinių skolinimo terminus internetu;
- pateikiama informacija apie leidinio saugojimo vietą (bibliotekos padalinį), leidinio statusą ir išdavimo terminus (pvz., leidžiama skaityti tik skaitykloje, leidinys skolinamas semestru);
- pateikiamos nuorodos į internete esančius viso teksto dokumentus;
- paiešką galima apriboti pasirenkant užklausoje filtras: dokumento rūšį, leidimo metus, leidinio kalbą.

Trūkumai

- el. katalogai nepateikia informacijos apie senesnius bibliotekų fondus. Seniau leistų spaudinių, bibliotekoje saugomų retų dokumentų ir specialių kolekcijų bibliografinių įrašų reikia ieškoti korteliniuose kataloguose.

Patarimai:

- bibliotekos el. kataloge pasirinkę nuorodą *Ištekliai*, rasite visų bibliotekos rengiamų katalogų, saugomų kolekcijų sąrašą ir nuorodas į kitų institucijų katalogus bei duomenų bazes;
- norėdami atlikti efektyvią meno informacijos paiešką el. kataloge, pasinaudokite *Rodyklėmis A–Z*, padedančiomis rasti leidinių pagal autorių, antraštę, leidėją, dalyką.

Meno knygų paieškai galima pasitelkti *Lietuvos virtualią biblioteką* <<http://www.lvb.lt/>>, pateikiančią informaciją apie Lietuvos akademinių bibliotekų fonduose saugomus spaudinius, ir konkrečių mokslo bei studijų institucijų virtualias bibliotekas. Jų sąrašas pateikiamas adresu <http://www.lvb.lt/primo_library/libweb/static_https/lvblast_lt_LT.html>.

Daug vertingų įvairių meno sričių šaltinių rasite LIBIS suvestiniame kataloge.

Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) suvestinis katalogas

Adresas – <http://www.libis.lt>

Tipas – bibliografinių duomenų.

Tematika – daugiadalykis.

Naudojimosi sąlygos – atviroji prieiga.

LIBIS suvestinis katalogas – tai bibliografinė duomenų bazė, pateikianti informaciją apie Nacionalinės bibliotekos, Lietuvos aklyjų bibliotekos, Lietuvos technikos bibliotekos, Lietuvos medicinos bibliotekos, Lietuvos viešųjų bibliotekų ir muziejų bibliotekų fondus. Katalogą sudaro 4,8 mln. bibliografinių įrašų³.

Privalumai:

- pateikia išsamią informaciją apie Lietuvoje leistus spaudinius ir kitus dokumentus (natas, mikroformas, garsinius ir regimuosius, kartografinius, vaizdinius, elektroninius dokumentus), nes į suvestinį katalogą įtraukiama informacija apie privalomuosius egzempliorius gaunančių bibliotekų (Nacionalinės bibliotekos, Kauno apskrities viešosios bibliotekos ir kt.) fondus;
- registruotieji vartotojai gali užsakyti knygas ir pratęsti leidinių skolinimosi terminą internetu;
- vienu metu galima atlikti paiešką daugelio Lietuvos bibliotekų el. kataloguose, ieškoti įvairaus formato ir paskirties dokumentų;
- galima rasti informaciją apie visas Lietuvoje apgintas disertacijas.

Trūkumai

- į el. katalogus įtraukti ne visi bibliotekų fondai, informacijos apie seniau išleistus leidinius ar išskirtines dokumentų kolekcijas reikėtų ieškoti bibliotekų korteliniuose ar kituose kataloguose.

Nacionalinėje bibliotekoje saugomų natų ir plokštelių bibliografiniai aprašai matomi ne tik LIBIS, bet ir skenuotų katalogo kortelių vaizdų kataloge ir kartotekose (toliau – Vaizdų katalogas).

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos kortelių vaizdų katalogas ir kartotekos

Adresas – <http://vaizdai.libis.lt/>

Tipas – bibliografinių duomenų.

Tematika – daugiadalykis.

Naudojimosi sąlygos – atviroji prieiga.

Vaizdų katalogas teikia informaciją apie Nacionalinėje bibliotekoje iki 1998 m. gautus leidinius. Šiame kataloge rasite meno knygų rusų ir kitomis užsienio kalbomis bibliografinių įrašų kortelių vaizdus. Taip pat galite peržiūrėti skaitmeninius nacionalinės bibliografijos leidinius, kuriuose buvo registruojamos ne tik knygos, bet ir natos, vaizduojamojo meno spaudiniai.

Vaizdų kataloge kortelės sugrupuotos dokumentų autorių ar antraščių (jeigu autoriaus nėra) abėcėle, o paieškai palengvinti tarp kortelių išskirti skirtukai, rodantys už skirtuko esančios kortelės pirmąjį skiemenį, žodį ar žodžių junginį.

³ 2014 m. balandžio 27 d. duomenys.

Besidomintiems užsienio šalių bibliotekose saugomais meno informacijos leidiniais padės užsienio suvestiniai ir jungtiniai katalogai.

Karlsruher Virtueller Katalog (KVK)

Adresas – <http://www.ubka.uni-karlsruhe.de/kvk.html>

Tipas – bibliografinių duomenų.

Tematika – daugiadalykis.

Naudojimosi sąlygos – atviroji prieiga.

Virtualus katalogas pateikia informaciją apie Vokietijos, Austrijos, Šveicarijos ir kitų šalių nacionalinių bibliotekų fondus.

LIBRIS

Adresas – http://libris.kb.se/form_extended.jsp?f=ext

Tipas – bibliografinių duomenų.

Tematika – daugiadalykis.

Naudojimosi sąlygos – atviroji prieiga.

Tai suvestinis katalogas, pateikiantis informaciją apie Švedijos universitetų ir mokslinių bibliotekų bei kai kurių viešųjų bibliotekų fonduose esančius spaudinius (knygas, serialinius leidinius, žemėlapius, straipsnius, elektroninius išteklius).

ORIA.no

Adresas – <http://www.oria.no/>

Tipas – bibliografinių duomenų.

Tematika – daugiadalykis.

Naudojimosi sąlygos – atviroji prieiga.

Norvegijos akademinių ir mokslinių bibliotekų kataloge galima ieškoti šiose bibliotekose saugomų knygų, straipsnių, žurnalų, filmų, interneto išteklių ir kt.

Svarbu. Jei reikiamų knygų nėra bibliotekoje, kurios registruotasis skaitytojas esate, jų galite pasiskolinti iš kitų Lietuvos bibliotekų naudodamiesi tarpbibliotekiniu abonementu (TBA). Per tarptautinį tarpbibliotekinį abonementą (TTBA) galite pasiskolinti knygų iš užsienio bibliotekų. TBA paslaugą teikia visos bibliotekos, tačiau gali skirtis leidinių atsuntimo sąlygos ir paslaugos įkainiai. Leidinio siuntimo išlaidas arba straipsnio mokestį turi padengti pats vartotojas. Dėl išsamesnės informacijos apie TBA ir TTBA kreipkitės į savo institucijos biblioteką.

5.2.2. Elektroninių knygų paieška duomenų bazėse

Elektroninės knygos (toliau – el. knygos) jau tapo neatsiejama gyvenimo dalimi. Jos gali būti laisvai prieinamos, pateikiamos mokslo ir studijų institucijų prenumeruojamose duomenų bazėse ar įsigyjamose elektroniniuose knygynuose asmeniškai. El. knygos gali būti skaitomos prisijungus tiesiogiai internete (*on-line*) arba naudojant skaitykles, gali būti atsisiunčiamos į kompiuterius ar mobiliuosius įrenginius.

Privalumai:

- lengva naudotis, greita paieška ir el. knygos peržiūra;
- papildomos funkcijos leidžia pasižymėti svarbius puslapius ar iliustracijas, rašyti asmenines pastabas ir kt.;
- reikiamą knygą galima išsaugoti asmeniniame kompiuteryje ir vėliau skaityti atsijungus nuo interneto (angl. *off-line*).

Svarbu. Kai kuriose duomenų bazėse el. knygoms peržiūrėti reikalingos specialios programos; dėl autorių teisių apsaugos neleidžiama spausdinti visos knygos (tik pasirinktus puslapius ar knygos dalį).

Lietuvos bibliotekos prenumeruoja šias duomenų bazes, kuriose yra viso teksto knygų meno tema:

Ebrary

Adresas – <http://www.ebrary.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – nuotolinė prieiga registruotiesiems institucijos vartotojams.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje < <http://www.lmba.lt/db/2448>>.

Bibliotekos prenumeruoja atskiras *Ebrary* knygų kolekcijas. Duomenų bazėje yra knygų interjero dizaino, muzikos, šokio, teatro, dramaturgijos, dailės, architektūros ir kt. meno temomis. Šias knygas rasite kolekcijoje *Academic Complete Collection*.

eBooks on EBSCOhost

Adresas – <http://search.ebscohost.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – nuotolinė prieiga registruotiesiems institucijos vartotojams.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje < <http://www.lmba.lt/db/9942>>.

Duomenų bazė teikia prieigą prie 126 000 el. knygų, leidžiamų tokių leidyklų kaip *Oxford University Press*, *MIT Press*, *Cambridge University Press*, *Harvard University Press*, *State University of New York Press* ir kt. Čia rasite el. knygų meno istorijos ir teorijos, muzikos, dailės, scenos meno, šokio, dizaino, fotografijos, architektūros ir kt. temomis.

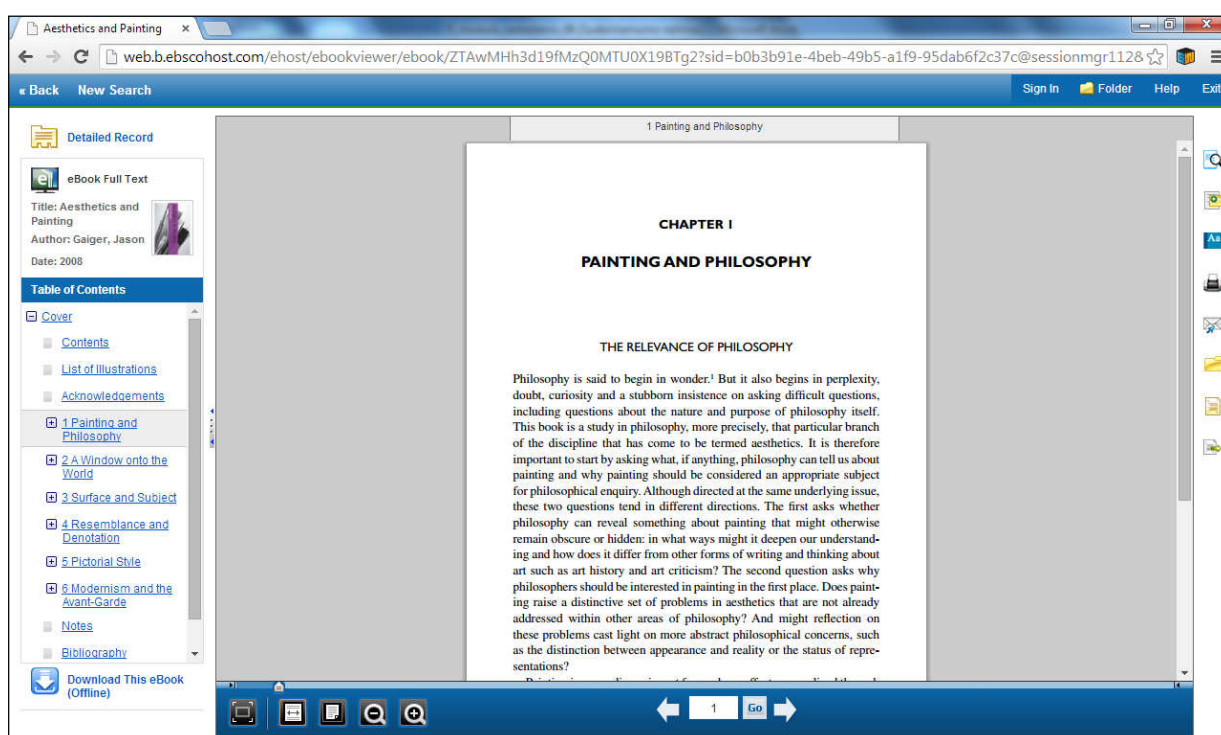
Privalumai:

- viso teksto knygas (angl. *eBook Full Text*) galima skaityti atsijungus nuo interneto (angl. *on-line*) (žr. 5.1 pav.) arba išsaugotas kompiuteryje (angl. *off-line*);
- knygoje galima žymėti pastabas;
- galima atspausdinti pasirinktą puslapį ar knygos dalį;
- galima patikslinti terminus žodyne (angl. *Dictionary*);
- galima padidinti arba sumažinti šriftą;
- pateikiami citavimui reikalingi duomenys, galima pasirinkti citavimo stilių;
- asmeninę paskyrą susikūrę vartotojai gali naudotis papildomomis paslaugomis – informaciją apie rastas knygas įsikelti į asmeninį katalogą (angl. *Folder*), užsisakyti informacijos santraukas (angl. *RSS*);
- galima dalytis rasta informacija su kitais (angl. *Share*).

Trūkumai:

- nuolat besikeičiantis kolekcijų turinys;
- el. knygas kompiuteryje gali išsaugoti (angl. *Download This eBook (Offline)*) tik registruotieji vartotojai, susikūrę asmeninę paskyrą (angl. *Sign in*);
- kompiuteryje išsaugotų el. knygų peržiūrai būtina įsidiegti papildomą nemokamą programą *Adobe Digital Editions*;
- el. knygas išsaugoti kompiuteryje galima ribotam laikui;
- galima atsispausdinti ribotą puslapių skaičių (iki 60 psl.).

Svarbu. Yra sukurtas bendras Lietuvoje prieinamų duomenų bazės *eBooks on EBSCOhost* el. knygų katalogas, žr. <<http://aleph.library.lt/ebSCOhost>>.

5.1 pav. Viso teksto elektroninė knyga duomenų bazėje *eBooks EBSCOhost*

SpringerLINK e-books

Adresas – <http://www.springerlink.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – nuotolinė prieiga registruotiesiems institucijos vartotojams.

Duomenų bazės prenumeratos laikotarpis – prieiga įsigyta neterminuotam laikotarpiui.

Prenumeratoriai – el. knygas įsigijusių bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8107>>.

Svarbu:

- bibliotekos yra įsigijusios atskiras įvairių mokslo sričių kolekcijas; meno elektroninių knygų yra kolekcijoje *Architecture, Design & Arts*. Šią kolekciją yra įsigijusios Vilniaus dailės akademijos biblioteka ir Lietuvos technikos biblioteka;

- yra sukurtas bendras Lietuvoje prieinamų duomenų bazės *SpringerLINK* el. knygų katalogas <<http://aleph.library.lt/springerlink>>.

5.2.3. Knygų paieška atvirosios prieigos ištekluose

Knygos yra skirstomos į monografijas, vadovėlius, mokomąsias knygas ir kt. Atliekant mokslinius tyrimus dažniausiai remiamasi monografijomis, enciklopediniais leidiniais, žinytais ir kt., tad mokslininkams itin svarbūs ne tik mokslo naujienas skelbiantys mokslo žurnalai, bet ir kiti vertingi recenzuojamieji leidiniai. Neturėdami galimybės įsigyti visų dominančių informacijos šaltinių ar prieigos prie vertingų duomenų bazių, mokslininkai aktyviai remia atvirosios prieigos iniciatyvą tikėdamiesi turėti prieigą prie kokybiškos mokslinės informacijos be jokių apribojimų.

Atviroji prieiga išsamiai pristatoma 1 modulyje „Elektroniniai mokslo informacijos šaltiniai ir interaktyvios technologijos“. Šiame skyriuje glaustai apžvelgsime išteklius, pateikiančius meno srities atvirosios prieigos knygų.

Directory of Open Access Books (DOAB)

Adresas – <http://www.doabooks.org/>

Tipas – atvirosios prieigos katalogas.

Tematika – daugiadalykis.

Teikia prieigą prie 1 951 recenzuotos el. knygos, kurias publikavo 64 leidėjai.⁴

Knygų galima ieškoti pagal autorių, antraštę, ISBN numerį, reikšminį žodį, santrauką, leidėją; yra antraščių, dalykų, leidėjų rodyklės (angl. *Browse*). Pasirinkus dalyką *Arts and Architecture* katalogas pateikia 209 knygas meno istorijos, architektūros, muzikos, scenos ir vaizduojamojo meno temomis.

OpenEdition Books

Adresas – <http://books.openedition.org/?lang=en>

Tipas – atvirosios prieigos katalogas.

Tematika – humanitariniai ir socialiniai mokslai.

Elektroninės bibliotekos tikslas – pateikti visų kultūros sričių informacinius leidinius, publikuotus svarbiausiomis mokslo kalbomis, ir skatinti leidėjus pereiti prie atvirosios prieigos leidybos. Humanitarinių ir socialinių mokslų biblioteka pateikia 38 leidėjų el. knygas, pusė iš jų yra atvirosios prieigos leidiniai. Čia rasite daugiau nei 140 el. knygų meno temomis (dailės, muzikos, architektūros, scenos meno, kino klausimais).

Knygų galima ieškoti pagal reikšminius žodžius pasirenkant knygų paiešką (angl. *Results per book*) arba paiešką knygų skyriuose (angl. *Results per chapter*). Paieškos rezultatai gali būti tikslinami pasitelkiant įvairius filtrus: pagal dalyką, discipliną, leidėją arba autorių, prieigos statusą (angl. *Access Policy*). Pasirinkus skirtuką *Books*, pateikiamas katalogas, kuriame el. knygų galima ieškoti naudojantis rodyklėmis (peržiūra pagal discipliną, dalyką, kalbą, leidimo metus, autorių, leidėją).

⁴ 2014 m. balandžio 28 d. duomenys.

OAPEN Library

Adresas – <http://www.oapen.org/home>

Tipas – atvirosios prieigos katalogas.

Tematika – humanitariniai ir socialiniai mokslai.

Pateikiamos laisvai prieinamos mokslinės humanitarinių ir socialinių mokslų sričių el. knygos. Bendradarbiaudama su leidėjais, *OAPEN Library* siekia sukurti vertingą atvirosios prieigos knygų kolekciją, užtikrinti kokybiškos mokslinės informacijos sklaidą ir prieigą prie jos.

2014 m. pradžioje bibliotekoje buvo 2 075 leidiniai, išleisti 55 leidėjų. Čia galima rasti ir atsisiųsti 73 įvairių meno sričių knygas⁵. Knygų galima ieškoti pagal reikšminį žodį, antraštę, autorių, seriją, dalyką, metus ir kt. Taip pat galima elektroninių leidinių peržiūra (angl. *Browse*) pasirenkant bendrąją, antraščių ar autorių rodykles.

Privalumas – yra elektroninė vertyklė (angl. *Multilingual Search*), leidžianti versti terminus iš anglų į prancūzų, vokiečių, italų, danų, olandų, italų kalbas ir atvirkščiai.

Recenzuotų monografijų galima rasti ir atvirosios prieigos knygų leidėjų svetainėje *Open Book Publishers* <<http://www.openbookpublishers.com/>>.

Laisvai prieinamų įvairių meno sričių elektroninių monografijų ir kitų leidinių reikėtų ieškoti atvirosios prieigos talpyklose *OpenAIRE* <<https://www.openaire.eu/>>, *OpenDOAR* <<http://www.opendoar.org>>, *Registry of Open Access Repositories* <<http://roar.eprints.org/>>.

5.2.4. Knygų paieška leidyklų interneto svetainėse

Savo produkciją bei leidybos naujienas pristato ir pačios leidyklos. *Leidėjų kataloge* <<http://leidejai.libis.lt:8088/>>, kurį rengia Nacionalinė biblioteka, rasite informacijos apie Lietuvos leidėjus. Leidėjų galima ieškoti pagal jų leidžiamų leidinių rūšis (knygų, muzikos leidinių, periodinių leidinių leidėjai).

Mūsų šalies leidyklų sąrašą ir nuorodų į leidyklų interneto svetaines pateikia *Lietuvos leidėjų asociacija* <<http://www.lla.lt/lt/nariai>>.

Svarbu. Svetainėse nurodoma leidyklų leidžiamų leidinių tematika.

Dailininkų sąjungos leidykla <<http://www.artseria.lt/>> leidžia meno albumus, monografijas apie Lietuvos architektus, knygų serijas *Šiuolaikiniai lietuvių dailininkai* ir *XX–XXI a. sandūros Lietuvos dailė*.

Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro svetainėje <<http://www.melc.lt/>> ne tik yra leidinių katalogas, bet ir suteikiama galimybė įsigyti bei užsiprenumeruoti leidinius internetu.

Muzikos informacijos ir leidybos centro <<http://www.mic.lt/lt/home>> svetainėje galima rasti informacijos apie šio centro ir kitų leidėjų produkciją. Pasirinkus nuorodą *Klasikinė / Šiuolaikinė*,

⁵ 2014 m. balandžio 28 d. duomenys.

atveriamą duomenų bazę, kurioje galima ieškoti kūrinių, natų, muzikos įrašų. Pateikiamas leidinio turinys arba anotacija, nurodomi leidimo duomenys ir kaina.

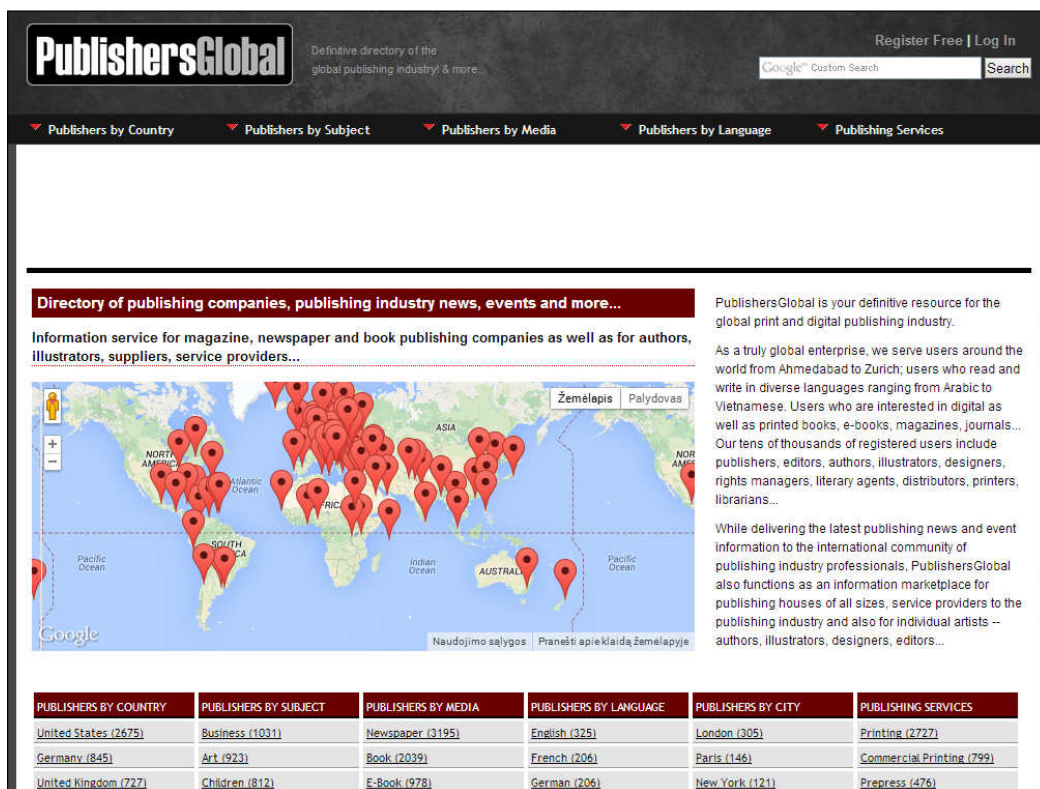
Senas leidybos tradicijas turi *Lietuvos nacionalinis muziejus* <<http://www.lnm.lt/leidiniai>>, leidžiantis mokslinę ir informacinę medžiagą apie kaupiamus rinkinius, rengiantis parodų katalogus, publikuojantis mokslinę tyrimų medžiagą tęstiniuose leidiniuose *Lietuvos nacionalinio muziejaus biblioteka* ir *Iš Lietuvos nacionalinio muziejaus archyvo*, o Lietuvos fotografijos tyrinėjimus ir šaltinius pateikiantis serijoje *Lietuvos fotografijos istorijos*.

Modernaus meno centro <<http://www.mmcentras.lt/>> leidybinės veiklos tikslas yra supažindinti su Lietuvos menu kuo platesnę auditoriją. Bendradarbiaudami su menotyrininkais ir edukatoriais centro darbuotojai rengia į vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų meno pažinimą orientuotus leidinius ir projektus.

Vilniaus dailės akademijos leidykla <<http://leidykla.vda.lt/>> leidžia leidinių seriją *Acta Academiae Artium Vilnensis*, kurioje spausdinami moksliniai straipsniai meno istorijos ir teorijos temomis, taip pat dailės istorijos ir teorijos tyrinėjimams skirtas mokslines monografijas, publikuoja vertingiausią, jau dviejų šimtmečių tradicijas turinčią akademijos absolventų kūrybą, leidinius apie Lietuvos dailę ir kūrėjus, Lietuvos regionų, miestų ir miestelių kultūros paveldo palikimą.

Norintiems susipažinti su užsienio šalių mokslo leidybos produkcija, sužinoti, kokie meno leidiniai, natos, garso ar vaizdo įrašai pasirodė pastaruoju metu, kur galima įsigyti ne tik naujausių, bet ir seniau išleistų knygų, reikėtų pasinaudoti kitų šalių leidyklų interneto svetainėmis.

Kataloge *Publishers Global* <<http://www.publishersglobal.com/directory/>> (žr. 5.2 pav.) pateikiama informacija apie viso pasaulio leidėjus ir tiekėjus. Leidinių peržiūra kataloge galima pagal penkis požymius: šalis, leidinių rūšis (pvz., knygų, žurnalų, laikraščių, medijos leidėjai), dalykus, kalbą, paslaugų teikėjus. Leidėjų interneto svetainių adresai ir elektroninio pašto adresai prieinami tik registruotiesiems vartotojams.

5.2 pav. Katalogo Publishers Global interneto svetainė

5.2.5. Knygų paieška elektroniniuose knygynuose

Įvairių meno sričių knygų galima įsigyti nuotoliniu būdu, neišeinant iš namų.

Elektroninis knygynas *Knygininkas* <<http://www.knygininkas.lt/>> platina tradicines (spausdintas) ir elektronines įvairių mokslo sričių knygas, kurias leidžia 46 Lietuvos leidyklos. Čia galima įsigyti universitetų leidyklų ir mokslo institutų leidinių.

Svetainėje yra du katalogai: *Knygų katalogas* ir *E-knygų katalogas*. Pasirinkus dominantį katalogą, knygų apie meną galima ieškoti peržiūrint temą *Menas*. *Architektūra*. Elektroniniame knygyne yra ir leidinių paieška pagal autorių bei reikšminį žodį. Rezultatų sąrašė pateikiami pagrindiniai leidinio bibliografiniai duomenys, spausdintos ir elektroninės knygos kaina, informacija, kuriam laikui galima įsigyti prieigą prie elektroninės knygos versijos (pvz., 12 mėn.), nuoroda į leidinio anotaciją. Dominantį leidinį galima nusipirkti naudojantis elektronine bankininkyste arba apmokant sąskaitą banko skyriuose. Pirkėjas gali pasirinkti patogiausią pristatymo būdą – atsiimti pašto skyriuje arba *Knygininke*, kurjeris gali pristatyti leidinius nurodytu adresu.

Elektroniniame knygyne *Humanitas* <<http://www.humanitas.lt/>> rasite knygų iš viso pasaulio. Paprasta paieška leidžia ieškoti leidinių pagal autorių, antraštę, ISBN numerį. Išplėstinėje paieškoje knygų ieškoma pagal kategoriją (pvz., architektūra ir dizainas), leidėją, kalbą, leidimo metus ir kainą. Elektroniniame knygyne yra ir kategorijų katalogas, susidedantis iš dviejų dalių. Menotyros knygos yra pirmojoje katalogo dalyje *Akademine, profesinė literatūra*, o dailės albumus ir leidinius apie fotografiją, taikomąjį meną, scenos meną, meno techniką ir atlikimą, interjero bei grafinį dizainą, madą, architektūrą rasite antrojoje dalyje *Menas, laisvalaikis, grožinė literatūra*.

Knygynas *Knygos internetu* <<http://www.mintis.eu/>> parduoda knygas fotografijos, architektūros, dizaino, tapybos, estetikos, muzikos, teatro ir kitomis temomis bei meno albumus. Informaciją apie meno leidinius rasite knygyne skyriuje *Istorija ir kultūra*.

Svetainės *Knygynai.lt* <<http://www.knygynai.lt/>> tikslas – rinkti ir skleisti informaciją apie knygas ir jų kūrėjus, leidėjus, platintojus. Knygų galima ieškoti pagal žodžio pradžią, žodį, žodžio frazę antraštėje, leidimo metus, leidėją, ISBN numerį. Pateikiami ne tik naujausių knygų viršeliai ir aprašymai, bet ir knygų ištraukos. Svetainėje veikia Lietuvos knygynų paieška. Patogu tai, kad atlikus paiešką ir radus dominantį leidinį rezultatų sąrašė nurodomas knygynas, kuriame knygą galima įsigyti, ir knygos kaina.

Svarbu. Prieš įsigydami leidinius internetu susipažinkite su pirkimo pasirinktame elektroniniame knygyne taisyklėmis, mokėjimo būdais ir pristatymo sąlygomis.

Patarimas. Norint įsigyti mokslinių knygų, vertėtų apsilankyti ir universitetų leidyklų interneto svetainėse.

Vienas iš pirmųjų ir geriausiai pasaulyje žinomų elektroninių knygynų *Amazon.com* <<http://www.amazon.com/>> šiuo metu siūlo įsigyti ne tik knygų, kompaktinių diskų, bet ir instrumentų bei kitų prekių, teikia daug papildomos informacijos ir paslaugų. Atlikę paiešką elektroniniame knygyne, rasite ir pagrindinius leidinio leidimo duomenis bei kainą, ir redaktoriaus recenziją, kitų lankytojų vertinimus, nuorodas į kitus panašios tematikos leidinius ar to paties autoriaus darbus (žr. 5.3 pav.). Gausite informaciją, kokias kitas knygas pirkto Jus dominantį leidinį įsigiję knygyne lankytojai.

Ieškoti leidinių galima pasirenkant dalyką kataloge arba atliekant paiešką pagal reikšminius žodžius.

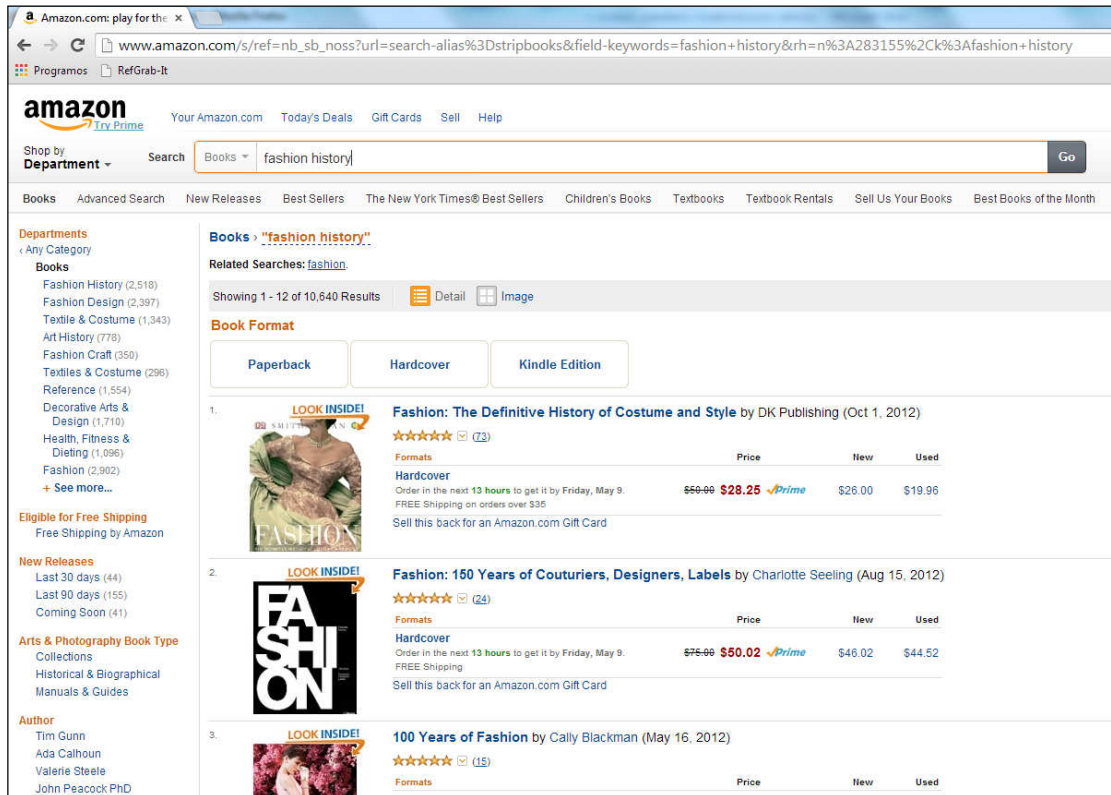
Norint pirkti *Amazon.com* ar kituose elektroniniuose knygynuose, būtina užsiregistruoti. Prekių pristatymo kainos ir terminai priklauso nuo pristatymo būdo ir regiono.

Jei ieškote koncertų įrašų, konkrečių kompozitorių kūrinių ar konkrečių atlikėjų atliekamų kūrinių, kartu rasite ir kompaktinės plokštelės anotaciją bei turinį, galėsite pasiklausyti paties kūrinio elektroninio knygyne grotuvu. Knygyne *Amazon.com* galima įsigyti ne tik kompaktinių plokštelių, bet ir atskirų kūrinių MP3 formatu.

Svarbu. Prieš įsigydami knygų ar kompaktinių plokštelių, išstudijuokite pagalbos puslapį *Help*. Susipažinkite su prekių įsigijimo ir apmokėjimo taisyklėmis. Atkreipkite dėmesį į pastabas dėl tarptautinio pristatymo (angl. *International Shipping*) ir pasidomėkite nuolaidų sistema.

Pasirinktus leidinius reikia susidėti į krepšelį (angl. *Add to Cart*) ir patvirtinti mokėjimą. Atsiskaityti galima kortelėmis *American Express*, *Diners Club*, *Discover*, *JCB*, *MasterCard*, *Eurocard*, *Visa*, *Visa Check Cards*, *Amazon Store Card*.

Naudojimasis elektroniniais mokslo informacijos ištekliais. ISBN 978-609-95149-2-5.
5 modulis. D. Kaunaitė. Menų informacijos šaltinių paieška.

5.3 pav. Elektroninio knygyno Amazon.com pristatomos knygos apie mados istoriją

Labai patogus įrankis ieškoti knygų yra *Book Finder* <<http://www.bookfinder.com/>>. Knygų paieškos sistema pateikia informaciją apie milijonus knygų, kurias platina daugiau kaip 100 tūkst. tiekėjų. Rasite naujų ir seniau išleistų, retų knygų, vadovėlių. Paieška galima pagal autorių, antraštę, ISBN numerį, leidinio kalbą, šalį, reikšminius žodžius, kainą ir kt., galima pasirinkti valiutą. Iš skirtingų tiekėjų gauti rezultatai leidžia palyginti kainas ir pasirinkti tinkamiausią variantą.

Praktinės užduotys

1. Elektroninių knygų duomenų bazėje *eBooks on EBSCOhost* <<http://search.ebscohost.com>> raskite 2 viso teksto knygas apie šeimos fotografiją.
2. Raskite 3 įvairių meno sričių leidinius, kuriuos planuojama išleisti Lietuvoje artimiausiu metu.

5.3. Straipsnių menų tema paieška

Šiame skyriuje supažindinsime su informacijos paieška bibliografinėse ir viso teksto duomenų bazėse bei atvirosios prieigos ištekluose, pristatysime svarbiausias laisvai prieinamas ir prenumeruojamas, daugiadalykes ir temines įvairių meno sričių duomenų bazes.

5.3.1. Straipsnių paieška duomenų bazėse

Bibliografinės duomenų bazės pateikia pagrindinius informacijos šaltinių bibliografinius duomenis, kurie yra būtini publikacijai identifikuoti ir jos vietai nustatyti. Tai autorius, antraštė, leidinio,

kuriame straipsnis paskelbtas, pavadinimas, publikavimo metai, numeris, puslapių skaičius, ISBN, ISSN, anotacija. Jei publikacija turi elektroninę versiją, bibliografinėse duomenų bazėse dažniausiai galima rasti nuorodas į visą dokumento tekstą.

Svarbu. Radus dominančio straipsnio bibliografinį įrašą ir norint susipažinti su pačia publikacija, bibliotekos elektroniniame kataloge reikia patikrinti, ar bibliotekos fonduose šis leidinys yra. Straipsnio taip pat reikėtų ieškoti viso teksto duomenų bazėse, atvirosios prieigos ištekluose. Jei šiuose šaltiniuose publikacijos nėra, jos kopiją iš kitos bibliotekos galima užsisakyti naudojantis tarpbibliotekinio abonemento (TBA) paslauga.

Šiame skyriuje pristatysime duomenų bases, kuriose rekomenduojame ieškoti informacijos apie publikuotus straipsnius scenos, vaizduojamojo ir taikomojo meno, dizaino, muzikos, architektūros, kostiumų istorijos, fotografijos ir kitomis meno temomis.

Bibliografinė Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazė: archyvas (1994–2002)

Adresas – <http://www.lrs.lt:10000/bkc/plsql> (vartotojo vardas ir slaptažodis jau yra įrašyti, tereikia spustelėti mygtuką *Toliau*).

Tipas – bibliografinė.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – atviroji prieiga.

Bazėje yra 768 087 bibliografiniai įrašai, informuojantys apie 1994–2002 m. publikacijas, paskelbtas Lietuvoje leistuose periodiniuose leidiniuose⁶.

Paieška galima pagal asmenvardį, autorių, žodį antraštėje, leidinio antraštę (šalia paieškos langelio yra leidinių rodyklė), leidimo metus, leidinio numerį, apie asmenį, pagal reikšminius žodžius, UDK (šalia paieškos langelio yra UDK indeksų rodyklė). Rezultatus galima rikiuoti pagal abėcėlę arba leidimo metus (mažėjančiai).

Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas

Adresas – <http://www.libis.lt:8082/> (skirtukas *Straipsnių paieška*).

Tipas – bibliografinių duomenų.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – atviroji prieiga.

Vartotojams prieinamos informacijos laikotarpis – straipsnių bibliografiniai įrašai kaupiami nuo 2003 m. Nacionalinės bibliotekos kuriamoje bazėje jau sukaupta per 2 553 400 valstybinės einamosios, nacionalinės retrospektyviosios ir lituaninės spaudos bibliografinių įrašų⁷.

Patarimas. Ieškodami straipsnių rinkitės skirtuką *Straipsnių paieška*.

Privalumai:

- yra nuorodų į visą elektroninio dokumento tekstą;
- pateikiamos monografijų sudedamosios dalys;
- užklausiai tikslinti galima naudotis *Autoritetinių įrašų* rodyklėmis;

⁶ 2014 m. balandžio 17 d. duomenys.

⁷ 2014 m. sausio 1 d. duomenys.

- galima naudoti įvairius filtrus (pasirinkti dokumentų rūšį, kalbą), leidinių paieškai – leidinių rodyklę, esančią šalia langelio *Leidinyje*.

Trūkumai:

- pateikiama informacija apie straipsnius, paskelbtus nuo 2003 m. Seniau skelbtų publikacijų bibliografinių duomenų reikia ieškoti *Bibliografinės Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazės archyve (1994–2002)* <<http://www.lrs.lt:10000/bkc/plsql/>> arba einamosios bibliografijos leidiniuose *Spaudos metraštis* ir *Bibliografijos žinios*.

Nacionalinės bibliografijos duomenų banke straipsnių bibliografinių įrašų galima ieškoti pagal autorių, antraštę, reikšminį žodį arba bet kurį įrašo žodį, leidinį (pateikiama leidinių rodyklė), galima pasirinkti tik viso teksto publikacijų paiešką arba paiešką tam tikros rūšies leidiniuose (pvz., tęstiniuose) ir kt.

Mokslo publikacijų duomenų bazės (PDB)

Adresas – <http://www.labt.lt/Projektai/PDB/>

Tipas – bibliografinės.

Tematika – daugiadalykės.

Naudojimosi sąlygos – atviroji prieiga.

Privalumas – yra nuorodų į viso teksto publikacijas.

Lietuvos universitetai ir mokslo institutai rengia savo institucijų darbuotojų mokslo publikacijų duomenų bazes (PDB), kuriose registruojamos monografijos, vadovėliai, disertacijos, straipsniai iš Lietuvos ir užsienio mokslo leidinių bei recenzuojamųjų žurnalų, konferencijų medžiaga ir tezės.

Meno srities publikacijų rekomenduojame ieškoti VU, KU, LEU, VDU, ŠU, KTU, VGTU, Lietuvos mokslo institutų ir kolegijų PDB. Konkrečių Lietuvos mokslo ir studijų institucijų mokslo publikacijų duomenų bazių nuorodos pateikiamos adresu <<http://www.labt.lt/Projektai/PDB/>>.

Bazėje informacijos galima ieškoti pagal pačius įvairiausius požymius: autoriaus pavardę, asmenvardį, publikacijos ir šaltinio antraštes, reikšminius žodžius (*Bet koks įrašo žodis*), temą, leidėją ar publikacijos rūšį. Paiešką galima riboti nurodant laikotarpį, kalbą, dokumento rūšį (pvz., knygos, serialiniai leidiniai, natos ir kt.). Kad paieška būtų efektyvesnė, galima pasitelkti *Rodykles A–Z*, tikslinančias dalykinius terminus ir padedančias ieškoti pagal kitus paieškos kriterijus.

Iš vienos institucijos PDB lengvai galima pereiti į kitų institucijų mokslinės veiklos rezultatus atspindinčias bazes (pasirinkite *Ištekliai*).

Toliau šiame skyriuje išsamiau pristatysime viso teksto duomenų bazes. Jos gali būti laisvai prieinamos arba prenumeruojamos, daugiadalykės arba vienos mokslo krypties (teminės).

Viso teksto duomenų bazės pateikia bibliografinius straipsnių duomenis, išsamiau turinį atskleidžiančias santraukas ir pačius viso teksto dokumentus. Nedidelę Lietuvos mokslininkų ir tyrėjų viso teksto publikacijų dalį rasite *Lietuvos akademinėje elektroninėje bibliotekoje eLABa* adresu <<http://elaba.library.lt/>>, VDU mokslininkų publikacijų galite ieškoti *VDU institucinėje talpykloje* <<http://etalpykla.vdu.lt/>>, muzikos, teatro, dailės ir kt. meno sričių straipsnių yra duomenų bazėje *Lituanistika* <<http://lituanistikadb.lt/>>, įvairių meno sričių straipsnių užsienio

kalbomis rasite *Lietuvos virtualioje bibliotekoje* (LVB) <<http://www.lvb.lt/>> (pasirinkite skirtuką *Duomenų bazės*).

Svarbu. Lietuvos virtualioje bibliotekoje prieiga prie viso teksto straipsnių užsienio duomenų bazėse suteikiama tik jungiantis iš šias bazes prenumeruojančių institucijų kompiuterių.

Lietuvos ir kitų šalių mokslininkų bei tyrėjų straipsnių, publikuotų užsienio žurnaluose, rasite ir konkrečių mokslo bei studijų institucijų virtualiose bibliotekose, žr. <http://www.lvb.lt/primo_library/libweb/static_https/lvblst_lt_LT.html>.

Šiuo metu Lietuvoje didžiausias dėmesys skiriamas viso teksto duomenų bazių prenumeratai. Dėl didelių kainų ir lėšų stygiaus mokslo ir studijų institucijoms įsigyti vertingų, mokslininkams ir tyrėjams reikalingų teminių bibliografinių išteklių yra gana sudėtinga, nes bibliotekos pirmiausia suinteresuotos užsiprenumeruoti viso teksto duomenų bazių. Išsamų bibliografinių ir viso teksto duomenų bazių sąrašą rasite mokslo studijoje *Mokslininkų ir kitų tyrėjų naudojimosi elektroniniais mokslo informacijos šaltiniais ugdymo poreikio apimtį ir sudėties mokslinis tyrimas* <<http://www.lmba.lt/sites/default/files/tyrimas.pdf>>.

Lietuvos mokslo ir studijų institucijos, valstybinės reikšmės ir viešosios bibliotekos, mokslinių tyrimų institutai yra Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos (LMBA) <<http://www.lmba.lt/>> nariai. Daugiausia duomenų bazių Lietuvos akademinės ir viešosios bibliotekos prenumeruoja per LMBA, todėl elektroninių išteklių įsigyjama palankesnėmis sąlygomis. Visų per LMBA ir jos vykdomus projektus licencijuojamų duomenų bazių sąrašas skelbiamas asociacijos svetainėje, žr. <<http://www.lmba.lt/duomeni-bazes>>. Kiekvienos duomenų bazės aprašyme pateikiama informacija apie prenumeratos laikotarpį, prieigos sąlygas ir prenumeratorius bei nuorodos į prenumeruojamų leidinių sąrašus.

Per asociaciją yra licencijuojamos ir daugiadalykės, ir teminės duomenų bazės. Didžiausias dėmesys skiriamas viso teksto el. knygoms ir žurnalų ištekliais, tenkinantiems daugumos mokslo ir studijų institucijų informacinius poreikius, įsigyti. Specifinės, siauresnės mokslo srities išteklius institucijos prenumeruoja individualiai, tad ieškant mokslinės informacijos viena ar kita tema patariame išsiaiškinti, kurias duomenų bazes institucijos licencijuoja papildomai. Reikėtų apsilankyti akademinių bibliotekų ir Nacionalinės bibliotekos svetainėse arba peržiūrėti LMBA svetainėje pateikiamą savarankiškai bibliotekų prenumeruojamų duomenų bazių sąrašą, žr. <<http://www.lmba.lt/duomeni-bazes/savarankiska-prenumerata>>.

Svarbu. Prieigos prie prenumeruojamų duomenų bazių galimybės yra nustatomos licencinėse sutartyse, pasirašomose su tiekėju. Dažniausiai duomenų bazės gali būti prieinamos tiek institucijos tinkle, tiek jungiantis su slaptažodžiais kitose darbo vietose. Šiuo metu visos Lietuvos mokslo ir studijų institucijos naudoja technologijas (tokias kaip VPN ar Ezproxy ir kt.), skirtas identifikuoti institucijos vartotojus ir suteikti saugią nuotolinę prieigą prie institucijos prenumeruojamų informacijos išteklių. Taigi studentai, mokslininkai ir kiti tyrėjai, kaip registruotieji savo institucijos vartotojai, turi galimybę bet kuriuo jiems patogiu metu naudotis prenumeruojamais ištekliais ir namie. Apie galimybę prisijungti prie duomenų bazių ne iš institucijos tinklo informuojama bibliotekų interneto svetainėse.

Išsamiau apžvelgsime prenumeruojamas universalias ir specializuotas visame pasaulyje pripažintas viso teksto duomenų bazes.

Kuriose užsienio duomenų bazėse reikėtų ieškoti viso teksto straipsnių muzikos, šokio, teatro, dramaturgijos, kino, dailės, architektūros, dizaino ir kt. meno temomis?

Prieš pradedant straipsnių paiešką svarbu išsiaiškinti pasirinktos duomenų bazės tematiką ir apimamas mokslo kryptis bei sritis. Be teminių bazių, pravartu informacijos dominančiu klausimu paieškoti ir universaliose duomenų bazėse bei kitų mokslo krypčių ištekluose (pvz., muzikos terapijos ieškoti biomedicinos bazėse, architektūros – technologijos mokslų duomenų bazėse ir pan.).

Daugiausia teminių elektroninių išteklių pateikia kompanija *EBSCO* <<http://www.ebscohost.com/>>, rengianti ir bibliografines, ir viso teksto duomenų bases. *EBSCO* duomenų bazės Lietuvoje prenumeruojamos nuo 1999 m.

Privalumai:

- vieno langelio principu teikiama prieiga prie keleto skirtingų duomenų bazių;
- bendra vartotojo sąsaja;
- visose duomenų bazėse veikia vienodos paieškos ir peržiūros funkcijos;
- asmeninės aplinkos (angl. *Preferences*) ir kalbos (angl. *Language*) parinktys leidžia keisti elektroninės sąsajos kalbą, rezultatų pateikimo būdą ir skaičių;
- papildomos paslaugos registruotiesiems vartotojams: asmeninė aplinka, atliktos paieškos išsaugojimas ir informavimas apie naujas publikacijas pagal suformuluotą užklausą užsakymas (angl. *Save Search / Alerts*), paieškos istorija (angl. *Search history*);
- paiešką lengvinančios leidinių (angl. *Publications*) ir dalykinė (angl. *Subject Terms*) rodyklės, cituotų šaltinių paieška (angl. *Cited References*);
- rezultatai pateikiami pagal:
 - publikacijos paskelbimo datą – nuo naujausių iki seniausių straipsnių (angl. *Date Descending*) arba atvirkščiai (angl. *Date Ascending*),
 - autorių pavardes,
 - šaltinį,
 - relevantiškumą;
- pasirinktus straipsnius galima išsaugoti asmeniniame aplanke (angl. *Folder*).

Trūkumai

- leidėjai taiko prieigos prie kai kurių žurnalų naujausių numerių apribojimus (vadinamąjį embargo laikotarpį).

Prie toliau aptariamų Lietuvoje prenumeruojamų duomenų bazių jungiamasi per bendrą *EBSCO* sąsają <<http://search.ebscohost.com/>>. Prisijungus prie *EBSCO* ir spustelėjus nuorodą *EBSCOhost Web*, atveriamas institucijos licencijuojamų duomenų bazių sąrašas. Galite ieškoti konkrečioje duomenų bazėje arba pažymėti keletą iš jų ir spustelėti *Continue* (tęsti) – tada paieška pagal reikšminius žodžius bus atliekama kelete bazių vienu metu.

Svarbu. Prenumeruojamas *EBSCO* duomenų bases ir jose esančių leidinių sąrašus rasite *LMBA* svetainėje, žr. <<http://www.lmba.lt/db/8614>>.

Academic Search Complete (per *EBSCO* sąsają)

Adresas – <http://search.ebscohost.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Vartotojams prieinamos informacijos laikotarpis – kai kurių leidinių archyvas nuo 1887 m.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/liet/ebSCO.htm>>.

Duomenų bazė *Academic Search Complete* pateikia 8 500 viso teksto periodinių leidinių (iš jų 7 300 yra recenzuojamieji mokslo žurnalai), 12 500 indeksuojamų žurnalų, 13 200 monografijų, ataskaitų, konferencijų medžiagos ir kt. publikacijų bibliografinius duomenis bei citavimo duomenis iš daugiau nei 1 400 žurnalų⁸.

Education Research Complete (per EBSCO sąsają)

Adresas – <http://search.ebscohost.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – edukologija.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8079>>.

Duomenų bazė *Education Research Complete* suteikia prieigą prie 1 220 viso teksto žurnalų, 500 knygų ir monografijų⁹. Šioje duomenų bazėje rasite informacijos muzikinio ir meninio ugdymo klausimais.

Humanities International Complete (per EBSCO sąsają)

Adresas – <http://search.ebscohost.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – humanitariniai mokslai (teatras, scenografija, režisūra, vaidyba, kinas, teatro kostiumų istorija, rūbų dizainas).

Vartotojams prieinamos informacijos laikotarpis – kai kurių leidinių archyvas nuo 1929 m.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8085>>.

Humanities International Complete yra unikali duomenų bazė, teikianti informaciją, kurios nėra kitose bazėse. Ši bazė teikia bibliografinę informaciją iš duomenų bazės *Humanities International Index*, kurioje yra daugiau kaip 2 300 žurnalų ir 2,9 mln. bibliografinių įrašų, ir teikia prieigą prie 1 200 viso teksto žurnalų¹⁰.

Literary Reference Center (per EBSCO sąsają)

Adresas – <http://search.ebscohost.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – literatūra ir literatūros kritika.

⁸ 2014 m. balandžio 20 d. duomenys.

⁹ 2014 m. balandžio 15 d. duomenys.

¹⁰ 2014 m. balandžio 15 d. duomenys.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8090>>.

Informacija teikiama iš žurnalų, knygų, monografijų, svarbiausių literatūros enciklopedijų ir informacinių leidinių, unikalių šaltinių. Rasite šaltinių teatro istorijos, dramaturgijos klausimais.

PsycARTICLES (per EBSCO sąsają)

Adresas – <http://search.ebscohost.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – psichologija.

Naudojimosi sąlygos – prieiga tam tikrų fakultetų tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8098>>.

Bazėje yra per 153 000 viso teksto straipsnių iš 80 žurnalų, leidžiamų Amerikos psichologijos asociacijos (APA)¹¹. Pateikiamos publikacijos bendrosios, specialiosios, taikomosios, klinikinės psichologijos klausimais, informacija meno terapijos temomis.

Trūkumas – bazę prenumeruoja tik tam tikri universitetų fakultetai.

SocINDEX with Full Text (per EBSCO sąsają)

Adresas – <http://search.ebscohost.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – socialiniai mokslai.

Vartotojams prieinamos informacijos laikotarpis – kai kurių leidinių archyvas nuo 1937 m.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8102>>.

Duomenų bazė *SocINDEX with Full Text* teikia prieigą prie 860 viso teksto žurnalų, daugiau kaip 830 viso teksto knygų bei monografijų ir 16 800 konferencijų medžiagos leidinių¹². Šioje duomenų bazėje rasite informacijos muzikos, teatro, dailės temomis.

Kitos Lietuvoje licencijuojamos viso teksto duomenų bazės:

Cambridge Journals Online (CJO)

Adresas – <http://journals.cambridge.org/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8611>>.

¹¹ 2014 m. balandžio 15 d. duomenys.

¹² 2014 m. balandžio 20 d. duomenys.

Daugiadalykė duomenų bazė *Cambridge Journals Online* apima viso teksto straipsnius iš leidyklos *Cambridge University Press* mokslo žurnalų, skirtų ir meno temoms (šokiui, teatrui, muzikai). Bazėje pateikiama išsami informacija apie kiekvieną žurnalą ir jo indeksavimą kitose duomenų bazėse.

Svarbu. Lietuvos bibliotekos prenumeruoja atskiras kolekcijas.

Privalumai:

- meno žurnalų peržiūra pagal dalykinius terminus *Architecture, Music and Performance Studies*;
- paieška pasirinktame žurnale;
- vartotojui prieinamų prenumeruojamų žurnalų ir atvirosios prieigos straipsnių peržiūra spustelėjus skirtuką *Browse* ir pažymėjus parinktis *Subscribed To, Free Content, Open Access Content*;
- galima ieškoti atvirosios prieigos straipsnių meno temomis, išplėstinėje paieškoje (*Advanced Search*) pasirenkant langelį *Search Open Access articles only*;
- galima užsisakyti ir gauti informaciją apie naują žurnalo numerį (*New Contents Alert*).

Trūkumas – nėra tezauro, dalykinės rodyklės.

JSTOR Collections

Adresas – <http://www.jstor.org/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8088>>.

Svarbu. Lietuvos bibliotekos prenumeruoja atskiras kolekcijas.

Privalumai – galima paieška, peržiūra pagal dalyką, leidėją, pavadinimą.

Trūkumai – neprenumeruojant bazės negalima net bibliografinių duomenų peržiūra.

Duomenų bazė *JSTOR Collections* – tai mokslo žurnalų archyvas, kuriame kaupiami įvairių mokslo disciplinų viso teksto straipsniai. Lietuvoje prenumeruojamos 9 *JSTOR Collections* kolekcijos, tačiau meno (muzikos, scenos meno, kino, dailės ir architektūros teorijos bei istorijos ir kt. sričių) informacijos daugiausia pateikia kolekcija *Public Library Collection, Arts & Sciences III*, žr.

<<http://www.jstor.org/action/showJournals?browseType=collectionInfoPage&selectCollection=asiii>>.

Muziejų leidžiamų biuletenių ir metinių ataskaitų, meno žurnalų yra ir kolekcijoje *Arts & Sciences V*, žr.

<<http://www.jstor.org/action/showJournals?browseType=collectionInfoPage&selectCollection=asv>>
> bei *Arts & Sciences VII*, žr.

<<http://www.jstor.org/action/showJournals?browseType=collectionInfoPage&selectCollection=asvi>>.

Project Muse

Adresas – <http://muse.jhu.edu/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – socialiniai ir humanitariniai mokslai.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratorius – Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. Prenumeruojamų leidinių sąrašą žr. <<http://www.lmba.lt/db/8097>>.

Duomenų bazė *Project Muse* teikia prieigą prie 600 viso teksto mokslo žurnalų, kuriuos leidžia daugiau nei 120 leidėjų, tarp jų ir mokslinės draugijos, ir universitetų leidyklos¹³.

Privalumai:

- peržiūra pagal mokslo sritį, paieška pagal reikšminį žodį, pavadinimą, leidėją;
- išplėstinė paieška (*Advanced Search*) leidžia ieškoti informacijos pagal reikšminį žodį, leidinio pavadinimą, autorių. Galima atlikti paiešką tik prenumeruojamuose leidiniuose (*Only content I have full access to*), pasirinkti dokumento rūšį (pvz., straipsnis, apžvalga), mokslo sritį, leidėją, žurnalo pavadinimą, kalbą, laikotarpį.

Trūkumas – Lietuvoje prenumeruojama ne visa duomenų bazė, o tik tam tikra žurnalų kolekcija (211 pavad.).

Svarbu. Prieigos prie straipsnių statusas žymimas sutartiniais ženklais. Lietuvos vartotojams prieinami prenumeruojami viso teksto žurnalai žymimi nuoroda *You have Access to this content*, laikinai laisvai prieinami – *Free Sample*, atvirosios prieigos – *Open Access*, o neprieinami straipsniai – *Restricted Access*.

SAGE Journals Online

Adresas – <http://online.sagepub.com/cgi/search/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – socialiniai ir humanitariniai mokslai.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8099>>.

Tai leidyklos *SAGE Publications* mokslo žurnalų duomenų bazė.

Privalumai:

- straipsnių bibliografiniai aprašai ir santraukos prieinamos visiems interneto vartotojams;
- galima žurnalų peržiūra (angl. *Browse*) pagal abėcėlę, dalyką;
- išplėstinė paieška (angl. *Advanced Search*) siūlo paieškos filtrus: paiešką prenumeruojamuose (angl. *SAGE Journals Available to Me*), visuose (angl. *All SAGE content*) ar tam tikros srities žurnaluose (angl. *Select from a list of disciplines*), leidžia pasirinkti laikotarpį ir kt.;
- per paieškos sistemą *Google Scholar* galima ieškoti panašių straipsnių arba kitų pasirinkto autoriaus publikacijų;
- pateikiami bibliometrijos duomenys (žurnalo svorio koeficientas, *SCImago Journal Rank*, *Scopus*);

¹³ 2014 m. balandžio 15 d. duomenys.

- galima ieškoti panašių straipsnių į pasirinktąjį, tam paieškos rezultatuose reikia pasirinkti funkciją *MatchMaker*.

Svarbu. Lietuvos bibliotekose prenumeruojami du *Sage* žurnalų rinkiniai: *Sage Premier Package 2009* (538 pavad.) ir *Sage Premier Package 2012* (614 pavad.). Žurnalų sąrašus galima rasti LMBA svetainėje adresu <<http://www.lmba.lt/db/8099>>.

Science Direct

Adresas – <http://www.sciencedirect.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Vartotojams prieinamos informacijos laikotarpis – *Elsevier Science, Academic Press* ir kitų mokslinių leidyklų žurnalų straipsniai nuo 2006 m.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8100>>.

Duomenų bazė *Science Direct* teikia prieigą prie 2 200 įvairių mokslų sričių žurnalų¹⁴. Lietuvoje prenumeruojama žurnalų kolekcija *Freedom Collection*, žr. <<http://info.sciencedirect.com/techsupport/journals/freedomcoll.htm>>.

Privalumai:

- informacijos paiešką galima riboti pasirenkant tik prenumeruojamus šaltinius (angl. *Subscribed Publications*) arba atvirosios prieigos leidinius (angl. *Open Access Articles*);
- rekomenduoja kitus, panašius į pasirinktąjį straipsnį, šaltinius (angl. *Recommended Articles*);
- teikia citavimo duomenis (angl. *Citing Articles*), nuorodas į susijusius informacinius leidinius (angl. *Related Reference Work Articles*), straipsnio lygio metriką (angl. *Article Level Metrics*);
- registruotieji vartotojai gali naudotis papildomomis paslaugomis: užsisakyti informacijos santraukas (RSS), išsaugoti atliktą paiešką (angl. *Save Search*), gauti informaciją apie naują leidinio numerį (angl. *Volume / Issue Alerts*), apie naujas publikacijas pagal atliktą užklausą (angl. *Save as Search Alert*) ar temą (angl. *Topic Alert*);
- bibliografiniai aprašai ir straipsnių santraukos prieinami visiems interneto vartotojams.

Svarbu. Lietuvos vartotojams prieinami viso teksto žurnalai ir jų straipsniai yra pažymėti ženkleliais , atvirosios prieigos straipsniai – ir . Kiti žurnalai, pažymėti ženkleliu , pateikia tik bibliografinę informaciją, santraukas ir nuorodas į susijusius straipsnius.

Patarimai:

- šioje duomenų bazėje ieškokite informacijos meno terapijos, muzikos poveikio, architektūros, kompiuterinės grafikos, kraštovaizdžio, urbanistikos ir kt. temomis;
- jei norite, kad rezultatai būtų atrinkti tik iš meno ir humanitarinių mokslų žurnalų, naudokitės išplėstine paieška (angl. *Advanced Search*) ir pasirinkite paiešką pagal dalyką *Arts and Humanities*.

Taylor & Francis Online

¹⁴ 2014 m. balandžio 24 d. duomenys.

Adresas – <http://www.tandfonline.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8617>>.

Teikia prieigą prie 1 507 viso teksto žurnalų, kuriuos leidžia leidyklos *Taylor & Francis* ir *Routledge*¹⁵.

Privalumai:

- žurnalų peržiūra pagal dalyką. Meno informacijos galima ieškoti pasirenkant tokias sritis kaip *Arts* (muzika, vaizduojamoji dailė, vizualusis menas, teatras, fotografija ir kt.), *Museum and Heritage Studies* (muziejai ir paveldas);
- išplėstinė paieška (angl. *Advanced Search*) leidžia ieškoti informacijos pagal reikšminį žodį, leidinio pavadinimą, straipsnio antraštę, autorių ir kt. kriterijus. Galima apriboti rezultatus atliekant paiešką tik prenumeruojamuose leidiniuose (angl. *Only content I have full access to*), pasirenkant laikotarpį (angl. *Publication Date*) ir dalyką (angl. *Subject Search*). Galima alikti citavimo duomenų paiešką (angl. *Citation Search*);
- registruotieji vartotojai gali naudotis papildomomis paslaugomis: užsisakyti informacijos santraukas (RSS), išsaugoti atliktą paiešką (angl. *Save Search*), gauti informaciją apie naujas publikacijas pagal atliktą užklausą (angl. *Save as Search Alert*), temą (angl. *Topic Alert*), naują leidinio numerį (angl. *Volume / Issue Alerts*);
- bibliografiniai aprašai ir straipsnių santraukos prieinami visiems interneto vartotojams.

Svarbu. Lietuvos vartotojams prieinami viso teksto žurnalai ir jų straipsniai yra žymimi ženkleliais ir , kiti žurnalai, pateikiantys tik bibliografinę informaciją ir santraukas, ženkleliu .

Wiley Online Library

Adresas – <http://onlinelibrary.wiley.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – prieiga institucijos tinklo kompiuteriuose. Nuotolinė prieiga galima, jei biblioteka naudoja tam skirtas technologijas.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8207>>.

Pateikia viso teksto recenzuojamuosius mokslo žurnalus, leidžiamus leidyklos *Wiley*¹⁶. Lietuvoje prenumeruojami 1 367 mokslo žurnalai. Šioje duomenų bazėje rasite straipsnių, publikuotų žurnaluose *Journal of Popular Music Studies*, *Music Analysis*, *Art History*, *Curator the Museum Journal*, *Museum International* ir kt.

Privalumai:

- bibliografiniai aprašai ir straipsnių santraukos prieinamos visiems interneto vartotojams;

¹⁵ 2014 m. balandžio 17 d. duomenys.

¹⁶ 2014 m. balandžio 17 d. duomenys.

- yra papildomų paslaugų, tokių kaip straipsnio išsaugojimas asmeninėje paskyroje, galimybė išsiųsti straipsnio nuorodą el. paštu, užsisakyti citavimo duomenis, informacijos santraukas (RSS) arba informaciją apie naują žurnalo numerį (angl. *Get New Content Alerts*).

Trūkumas – negalima atlikti paieškos tik prenumeruojamuose žurnaluose.

Galima paminėti kitus išskirtinius meno informacijos šaltinius, tokius kaip informacinių leidinių (žodynų, žinytų, enciklopedijų) duomenų bazės *Oxford Music Online* <<http://www.oxfordmusiconline.com/>>, *Oxford Art Online* <<http://www.oxfordartonline.com/>>, *Reference Library* <<http://www.oxfordreference.com/>>. Šios bazės teikia prieigą prie *Oxford University Press* (OUP) leidžiamų elektroninių muzikos, vaizduojamojo ir taikomojo meno, architektūros žodynų. Čia galima rasti menininkų biografijų, muzikos kūrinių garso įrašų, vaizdų iš pasaulio muziejų, meno galerijų.

Svarbu. Mokslinės informacijos vartotojai turi galimybę naudotis ne tik savo institucijos prenumeruojamomis duomenų bazėmis, bet ir licencijuojamomis Nacionalinės bibliotekos. Nacionalinės bibliotekos elektroniniais ištekliais gali naudotis vartotojai, turintys galiojantį bendrąjį LIBIS skaitytojo pažymėjimą ir užsiregistravę Nacionalinėje bibliotekoje, daugiau žr. <<http://www.lnb.lt/media/public/duomenu-bazes/pdf/registracija-nb.pdf>>.

5.3.2. Straipsnių paieška atvirosios prieigos šaltiniuose

Siekiant užtikrinti mokslinių darbų matomumą, mokslinių tyrimų rezultatų sklaidą, suteikti galimybę laisvai ir be jokių apribojimų su jais susipažinti mokslo bendruomenei, mokslo publikacijos vis dažniau skelbiamos atvirosios prieigos šaltiniuose.

Atvirosios prieigos ištekliai gali būti daugiadalykiai arba teminiai, pateikiantys vienos ar keleto gretutinių mokslo sričių informaciją.

Šiame skyriuje apžvelgsime atvirosios prieigos išteklius, pateikiančius straipsnių įvairiomis meno temomis. Išsamiau atvirosios prieiga pristatoma 1 modulyje „Mokslo informacijos šaltiniai ir interaktyvios paslaugos“.

Atvirosios prieigos žurnalai – laisvai (nemokamai) prieinami mokslo žurnalai. Internetu galima ieškoti konkrečių atvirosios prieigos žurnalų, tačiau tokioms paieškoms tektų sugaišti daug laiko. Išsiaiškinti Lietuvoje leidžiamus atvirosios prieigos žurnalus padės *Lietuvos elektroninės periodikos katalogas* <<http://www.eperiodika.lt/>>, kuriame pateikiama informacija apie Lietuvoje leidžiamus periodinius leidinius. Pasirinkus skyrių *Mokslo leidiniai* atveriamas mokslo žurnalų sąrašas, kuriame nurodomi žurnalų leidimo ir turinio duomenys bei nuorodos į viso teksto straipsnius.

Tarptautinė mokslinė duomenų bazė „Lituanistika“

Adresas – <http://lituanistikadb.lt/>

Tipas – talpykla.

Tematika – lituanistika, socialiniai ir humanitariniai mokslai.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis visi interneto vartotojai.

Duomenų bazę *Lituanistika* nuo 2006 m. rengia Lietuvos mokslo taryba bendradarbiaudama su Lietuvos mokslo institucijomis ir bibliotekomis. Duomenų bazėje pateikiami humanitarinių ir

socialinių mokslų kūriniai, kurių tyrimo objektas – Lietuvos valstybės, visuomenės, kultūros, lietuvių tautos, kalbos raida ir dabartis; yra įvairių meno sričių informacijos. Į duomenų bazę įtraukiamų kūrinių laikotarpis – nuo 2000 m. ir vėlesni bei 1991 m. ir vėliau apgintos disertacijos.

Duomenų bazę *Lituanistika* sudaro 31 000 kokybės kriterijus atitinkančių mokslo straipsnių, pranešimų, monografijų, šaltinių publikacijų, 340 000 cituojamų knygų ir straipsnių, 18 000 publikacijų tekstų¹⁷.

Privalumai:

- įtraukiamos ekspertų teigiamai įvertintos publikacijos. Ekspertinio vertinimo tikslas – įvertinti mokslo darbo kokybės lygį;
- informacija apie lituanistikos mokslo darbus kaupiama vienoje vietoje;
- yra nuorodų į viso teksto publikacijas (publikacijų tekstai į duomenų bazę įtraukiami iš interneto arba pagal leidėjų licencijas kuriamos skaitmeninės tekstų kopijos). Viso teksto leidinių sąrašas pateikiamas adresu http://www.minfolit.lt/files/ekspertams/leidiniai_db.html;
- galima atlikti paiešką pagal reikšminius žodžius arba ieškoti pasitelkiant autorių, kūrinių, žurnalų, temų rodykles;
- užklausiai tikslinti galima naudoti filtrus – pasirinkti kalbą, metus, kūrinio rūšį (pvz., straipsnius);
- pateikiami citavimo duomenys.

Trūkumai:

- į duomenų bazę įtraukti kūriniai tik nuo 2000 m.;
- prieinami ne visų publikacijų tekstai.

Vytauto Didžiojo universiteto e. publikacijų talpykla (VDU ePub)

Adresas – <http://etalpykla.vdu.lt/>

Tipas – institucinė talpykla.

Tematika – socialiniai ir humanitariniai mokslai.

Institucinė talpykla yra skirta VDU bendruomenės sukurto mokslinėms el. publikacijoms kaupti ir valdyti. Jos tikslas – organizuoti prieigą prie Universiteto mokslinių tyrimų, užtikrinti jų sklaidą ir ilgalaikį išsaugojimą.

Talpykloje kaupiamos 3 elektroninių dokumentų kolekcijos. Tai 1) knygų (monografijos, vadovėliai, mokomosios knygos ir kiti mokslo ir studijų leidiniai, kurie yra knygos pavidalo); 2) periodinių mokslo žurnalų ir jų straipsnių bei 3) elektroninių magistro darbų ir daktaro disertacijų bei jų santraukų (ETD) kolekcijos. VDU talpykloje yra 6 585 publikacijos (108 knygos, 2 167 straipsniai, 47 elektroniniai žurnalai)¹⁸.

Informacijos paieška galima pagal reikšminį žodį, autorių, antraštę, temą, ISBN ar ISSN numerius, leidimo metus, leidėją.

Privalumas – yra el. knygų, el. straipsnių, el. tezių ir disertacijų, autorių, antraščių, temų ir žurnalų rodyklės.

¹⁷ 2014 m. balandžio 23 d. duomenys.

¹⁸ 2014 m. balandžio 28 d. duomenys.

Svarbu. Atvirosios prieigos statusą turi apie 70 proc. į talpyklą įkeltų el. dokumentų, juos gali skaityti visi interneto vartotojai. Likusieji dokumentai prieinami tik institucijos tinklo kompiuteriuose.

Užsienio atvirosios prieigos mokslo žurnalus rasite atvirosios prieigos žurnalų kataloge *Directory of Open Access Journals* (DOAJ) <<http://www.doaj.org/>>.

Directory of Open Access Journals (DOAJ)

Adresas – <http://www.doaj.org/>

Tipas – atvirosios prieigos katalogas.

Tematika – daugiadalykis.

Sparčiai augančiame atvirosios prieigos kataloge DOAJ yra per 1,6 mln. straipsnių, publikuotų daugiau nei 9 000 mokslo žurnalų įvairiomis kalbomis iš 133 pasaulio šalių. Kataloge užregistruoti 3 744 meno sričių žurnalai¹⁹.

Kataloge DOAJ indeksuojami ne tik patys žurnalai, bet ir jų turiniai (straipsniai). Į paieškos langelį įrašius reikšminį žodį, būtina nurodyti, kur jo ieškoti – žurnalo bibliografiniuose duomenyse (angl. *Journals*) ar viso teksto straipsniuose (angl. *Articles*).

Svarbu. Kol kas straipsnių paieška galima tik 5 640 mokslo žurnalų.

Paieška (angl. *Search*) leidžia pasirinkti į DOAJ katalogą įtrauktų žurnalų arba indeksuotų straipsnių peržiūrą (angl. *Journals vs Articles*), žurnalų peržiūrą pagal dalyką (angl. *Subject*) (žr. 5.4 pav.), žurnalo kalbą (angl. *Language*), leidimo šalį (angl. *Journal Country*), leidėją (angl. *Publisher*), tiekėją (angl. *Provider*), publikacijos paskelbimo mokestį (angl. *Publication charges?*), Kūrybinių bendrijų licenciją²⁰ (angl. *Journal Licence*).

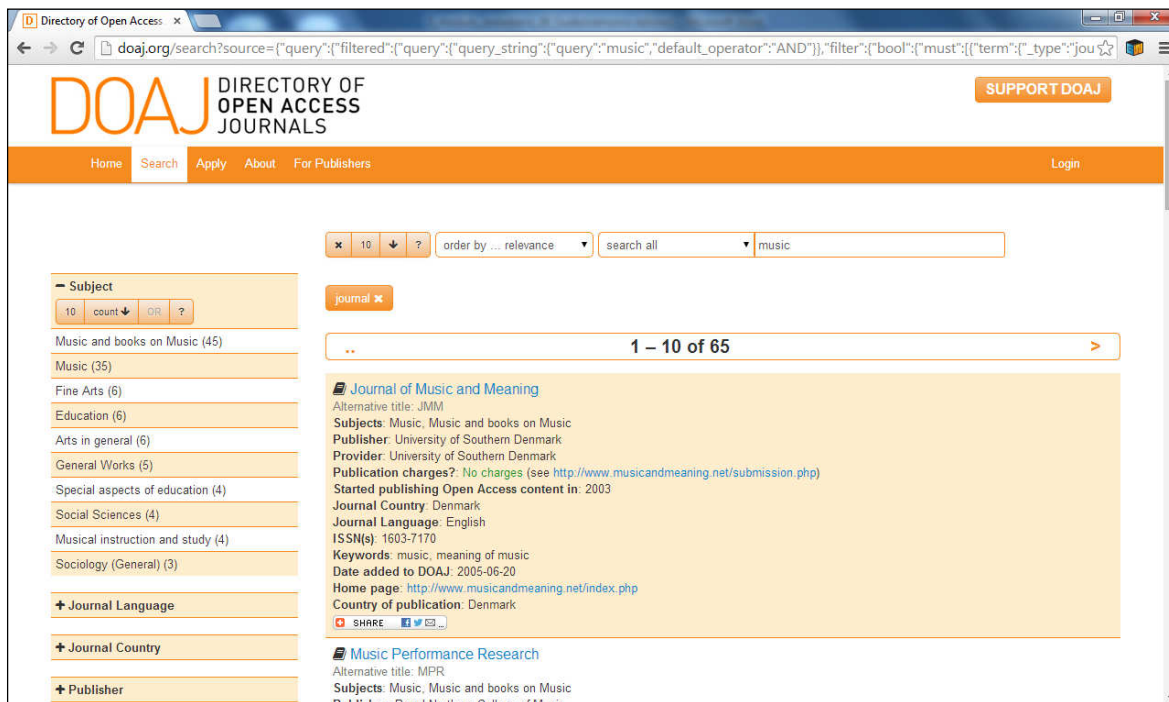
Atlikus žurnalų paiešką pagal reikšminius žodžius, rezultatų sąrašė pateikiami žurnalų aprašymai: antraštė, dalykas, leidėjas, informacija apie publikacijos paskelbimo mokestį (jei yra) ir nuoroda į publikavimosi žurnale sąlygas; nurodoma, kada pradėta leisti atvirosios prieigos būdu, leidimo šalis, kalba, ISSN numeris, žurnalo tematiką nusakantys reikšminiai žodžiai, žurnalo įtraukimo į DOAJ katalogą data, nuoroda į Kūrybinių bendrijų licenciją (jei ji yra), nuoroda į žurnalo svetainę ir kt.

Pagal šiuos kriterijus išplėstinėje paieškoje (angl. *Advanced Search*) galima peržiūrėti visą katalogo informaciją. Taip pat galima naudoti paieškos filtrus ir ieškoti reikšminio žodžio, pvz., žurnalo antraštėje ir pan.

Katalogas DOAJ siūlo keletą paieškos rezultatų rikiavimo būdų: pagal reikšmingumą (angl. *order by ... relevance*), žurnalo registravimo kataloge datą (angl. *Date added to DOAJ*), antraštę (angl. *Title*), straipsnio paskelbimo datą (angl. *Articles: Publication date*).

¹⁹ 2014 m. balandžio 29 d. duomenys.

²⁰ Kūrybinių bendrijų licencijos yra autorių teisių licencijos, 2002 m. gruodžio 16 d. išleistos JAV ne pelno organizacijos *Creative Commons*. Daugelis šių licencijų suteikia naudotojams tam tikras svetimos intelektinės nuosavybės naudojimo pagrindines teises <<http://creativecommons.lt/>>.

5.4 pav. Muzikos žurnalų peržiūra pagal dalyką kataloge DOAJ

Meno straipsnių rasite ir kituose atvirosios prieigos ištekluose. Jų paieškai reikėtų pasitelkti atvirosios prieigos talpyklų katalogus *OpenDOAR* <<http://www.opendoar.org/>>, *Registry of Open Access Repositories* <<http://roar.eprints.org/>> ir mokslinės paieškos sistemas *Google Scholar* <<http://scholar.google.com/>>, *JURN* <<http://www.jurn.org/>>, *Refseek* <<http://www.refseek.com/>>.

Praktinės užduotys

1. Pasirinktoje viso teksto duomenų bazėje (pvz., *Academic Search Complete* <<http://search.ebscohost.com/>>) raskite straipsnių apie šiuolaikinį estų kompozitorių Arvo Pärtą (Arvo Pärt).
2. Kiek atvirosios prieigos Lietuvos mokslo žurnalų užregistruota kataloge DOAJ <<http://www.doaj.org/>>? Kiek iš jų naudoja Kūrybinių bendrijų licencijas?

5.4. Disertacijų ir magistro darbų menų tema paieška

Šiame skyriuje supažindinsime su daktaro disertacijų ir magistro darbų paieška.

Disertacijos ir magistro darbai, pristatantys atliktų mokslinių tyrimų rezultatus, yra vertingi mokslinės informacijos šaltiniai. Visos daktaro disertacijos saugomos Nacionalinėje bibliotekoje ir institucijų, kuriose buvo apgintos, bibliotekose. Disertacijų santraukų galima rasti ir kitose akademinėse bibliotekose.

Lietuvoje ir užsienyje yra kuriamos elektroninių disertacijų ir tezių duomenų bazės. Jos užtikrina mokslinių tyrimų matomumą, daro įtaką mokslinių darbų kokybei, skatina mokslininkų ir institucijų bendradarbiavimą.

5.4.1. Disertacijų ir jų santraukų paieška bibliotekose

LIBIS suvestinis katalogas <<http://www.libis.lt>> pateikia informaciją apie visas Lietuvoje apgintas daktaro disertacijas. Norint atlikti jų paiešką, lauke *Bet koks žodis* reikia įrašyti *disertacija* ir dominančią temą (pvz., teatras). Abu reikšminius žodžius reikia sujungti loginiu operatoriumi AND (*disertacija AND teatras*). Kiekvienos rastos disertacijos apraše pateikiama nuoroda į susijusį dokumentą – disertacijos santrauką ir informaciją apie jos saugojimo vietą.

Lietuvos akademinės bibliotekos saugo savo institucijose apgintas disertacijas. Rankraštinių disertacijų ir jų tezių galima ieškoti konkrečių akademinių bibliotekų elektroniniuose kataloguose <<http://aleph.library.lt/>>. Ieškant disertacijos tam tikra tema, reikėtų naudotis *Išplėsta paieška*. Pirmajame paieškos langelyje pasirinkti *Tema, dalykas* ir nurodyti temą (pvz., muzika), antrajame langelyje *Įrašo žodis* įrašyti *disertacija* (žr. 5.5 pav.).

5.5 pav. Disertacijų muzikos tema paieška akademinės bibliotekos kataloge

Universitetų bibliotekose saugomų disertacijų galima ieškoti per *Lietuvos virtualią biblioteką (LVB)* <<http://www.lvb.lt/>>. Paieškos langelyje reikėtų įrašyti žodį *disertacija* ir po loginio operatoriaus AND nurodyti mokslo sritį. Pvz., įrašius *disertacija AND architektūra*, rezultatų sąraše bus pateiktos architektūros disertacijos ir nuorodos, kuriose bibliotekose disertacijos ar tezės yra saugomos. Paiešką galima riboti pasirenkant konkretų išteklių (konkrečios bibliotekos katalogą) – rezultatų bus gauta mažiau, nes bus pateiktos tik toje bibliotekoje saugomos daktaro disertacijos ir tezės.

Informaciją apie Lietuvos akademinėse bibliotekose saugomas disertacijas rasite ir atskirų mokslo institucijų virtualiose bibliotekose, žr.

<http://www.lvb.lt/primo_library/libweb/static_htmls/lvblast.lt.LT.html>.

Svarbu. Disertacijas skaityti galima tik skaityklose, jos į namus neskolinamos.

5.4.2. Elektroninių disertacijų ir magistro darbų paieška

Lietuvos ir užsienio mokslo ir studijų institucijos rengia duomenų bazes, palengvinančias baigiamųjų magistro darbų ir disertacijų bei jų santraukų paiešką. Pagal institucijose nustatytą tvarką į šias bazes keliamos magistro darbų ir disertacijų elektroninės versijos. Yra rengiamos ne tik vienos ar kelių institucijų darbus kaupiančios bazės, bet ir jungtiniai tarptautiniai ištekliai, tokie kaip *The Networked Digital Library of Theses and Dissertations* (NDLTD) <<http://www.ndltd.org/>>.

Lietuvos studijų baigiamieji darbai ir disertacijos ETD

Adresas – <http://etd.library.lt/>

Tipas – viso teksto elektroninių tezių ir disertacijų.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – bibliografinė informacija prieinama visiems interneto vartotojams.

2003 m. pradėta kurti Lietuvos studijų baigiamųjų darbų ir disertacijų duomenų bazė ETD pateikia visų Lietuvos universitetų baigiamųjų magistro darbų, disertacijų ir jų santraukų elektronines versijas. Kai kurie universitetai į šią bazę kelia ir bakalauro darbus (pvz., ŠU).

ETD bazėje yra 28 462 dokumentai²¹, išsamią statistiką žr. <<http://www.labt.lt/Apie-LABT/Statistika/eLABa-ETD-objektai/>>.

Svarbu:

- duomenų bazėje teikiamos tokios pat paieškos ir peržiūros galimybės bei užklausų pateikimo būdai kaip ir akademinių bibliotekų kataloguose;
- prieiga prie viso teksto dokumentų priklauso nuo autoriaus nustatyto prieigos statuso;
- autorius, pasirašydamas licencinę sutartį su institucija, kurioje ginasi darbą, nurodo prieigos prie dokumento statusą: laisva prieiga, dokumentas neprieinamas (iki penkerių metų nuo gynimo), prieiga tik institucijos tinkle (iki penkerių metų nuo gynimo, vėliau yra prieinami laisvai);
- jungiantis prie duomenų bazės namie ir universiteto kompiuterių tinkle, rastų viso teksto dokumentų skaičius gali skirtis;
- prieigos statusas yra nurodomas *Detaliajame apraše*;
- ieškant dokumentų galima naudoti paieškos filtrus ir apriboti rezultatus pasirenkant dokumento rūšį (pvz., magistro darbai), prieigos statusą, instituciją, metus;
- ETD duomenys teikiami į pasaulinę disertacijų ir santraukų duomenų bazę *The Networked Digital Library of Theses and Dissertations* (NDLTD) <<http://www.ndltd.org/resources/find-etds>>.

DART – Europe E-theses Portal

Adresas – <http://www.dart-europe.eu/basic-search.php>

Tipas – viso teksto elektroninių tezių ir disertacijų.

Tai elektroninių tezių ir disertacijų paieškos sistema, padedanti rasti beveik 0,5 mln. atvirosios prieigos darbų iš 559 universitetų, esančių 28 Europos šalyse. Galima paprasta paieška pagal

²¹ 2014 m. balandžio 15 d. duomenys.

reikšminius žodžius ir peržiūra pasirenkant universitetą, kolekciją, šalį, metus. Šioje paieškos sistemoje yra daugiau kaip 2 000 lietuvių autorių darbų.

Digital Image Archive of Medieval Music (DIAMM)

Adresas – <http://www.diamm.ac.uk/resources/doctoral-dissertations/>

Tipas – viduramžių muzikai skirtų viso teksto disertacijų skaitmeninis archyvas.

Networked Digital Library of Theses and Dissertations (NDLTD)

Adresas – <http://www.ndltd.org/resources/find-etds>

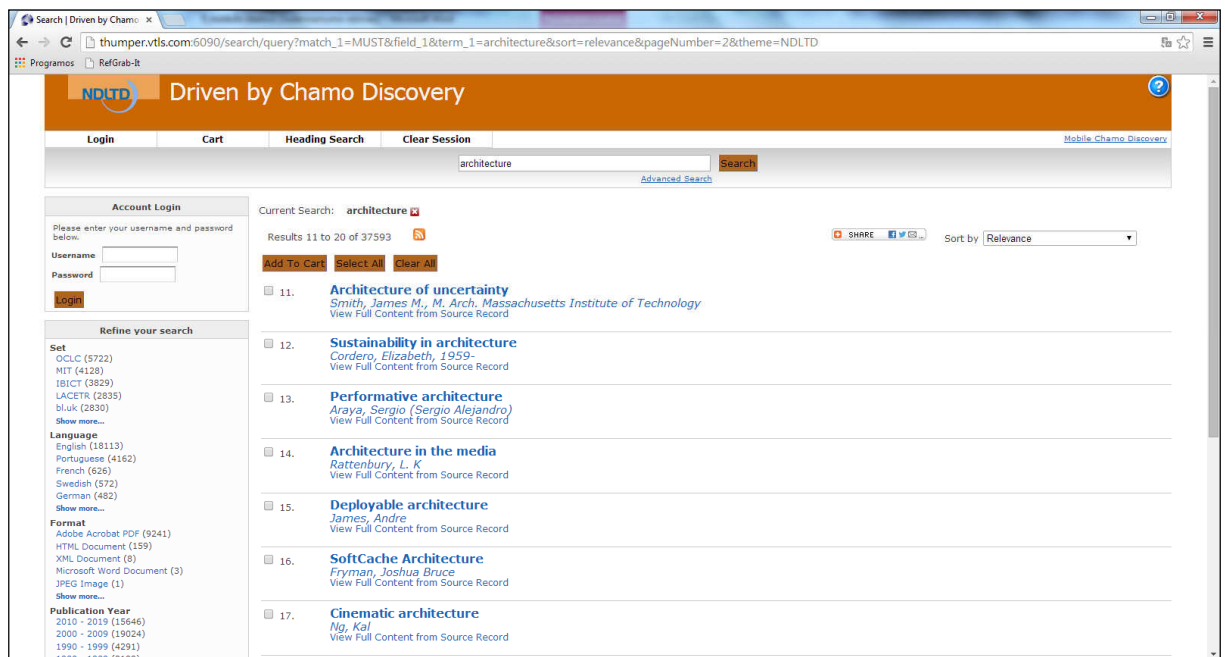
Tipas – viso teksto elektroninių tezių ir disertacijų.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – bibliografinė informacija prieinama visiems interneto vartotojams.

2014 m. gegužės 1 d. duomenimis, čia yra daugiau kaip 3,8 mln. elektroninių disertacijų, jų santraukų ir magistro darbų, iš jų – per 12 856 lietuvių kalba.

Sistema leidžia peržiūrėti mokslo darbus pagal kalbą, metus, instituciją, dokumento formatą, temą (žr. 5.6 pav.). Rezultatus galima rūšiuoti pagal relevantiškumą, autorių pavardžių ir darbų pavadinimų abėcėlę, paskelbimo datą (nuo naujausių iki seniausių ir atvirkščiai).

5.6 pav. Elektroninių disertacijų paieškos rezultatai duomenų bazėje NDLTD

OpenDOAR

Adresas – <http://www.opendoar.org/>

Tipas – atvirosios prieigos talpyklų katalogas.

Šiame kataloge galima rasti informaciją ir nuorodas į kitas elektroninių tezių ir disertacijų duomenų bazes. Pasirinkite skirtuką *Search for Repositories* ir paieškos langelyje *Any Content Type*

nurodykite *Theses*. Rezultatų sąrašė bus rodomas įvairių šalių mokslo institucijų talpyklų, pateikiančių elektronines disertacijas ir jų santraukas, sąrašas.

Daugiau elektroninių disertacijų ir tezių galima rasti virtualiose bibliotekose, su kuriomis išsamiau supažindinsime 5.5.2 skyriuje „Meno šaltinių paieška teminiuose kataloguose ir virtualiose bibliotekose“.

Praktinės užduotys

1. Kiek dailės disertacijų buvo apginta Lietuvoje 2012–2013 m.? Paiešką atlikite LIBIS suvestiniame kataloge <<http://www.libis.lt/>> ir duomenų bazėje ETD <<http://etd.library.lt/>>.

2. Sužinokite, kiek duomenų bazėje *The Networked Digital Library Of Theses and Dissertations* (NDLTD) <<http://www.ndltd.org/resources/find-etds>> yra užregistruota architektūros srities disertacijų lietuvių kalba.

5.5. Menų informacijos išteklų paieška internete

Šiame skyriuje pristatysime kitus meno informacijos išteklis internete, skaitmeninimo projektus, suteikiančius galimybę susipažinti su itin retais ir vertingais informacijos šaltiniais, saugomais bibliotekų ar muziejų fonduose, bei nuorodas į konkrečių meno sričių kolekcijas.

5.5.1. Menų informacijos paieškos sistemos

JURN Directory

Adresas – <http://www.jurn.org/directory/>

Tipas – mokslinės informacijos paieškos sistema.

Tematika – menas ir humanitariniai mokslai.

Svetainėje galima atlikti paiešką pagal reikšminius žodžius (pvz. *music AND dissertation*) arba naršyti dalykų katalogą pagal meno sritis. Čia sukurta straipsnių muzikologijos ir muzikos pedagogikos, klasikinės ir šiuolaikinės muzikos, populiariosios muzikos, roko, chorinės muzikos, vizualiųjų menų (meno istorijos, šiuolaikinio meno, fotografijos), teatro ir šokio meno, dizaino, architektūros ir kitomis temomis.

Find Sound

Adresas – <http://www.findsounds.com/>

Tipas – garsų paieškos sistema.

Tai vienintelė paieškos sistema, galinti surasti įvairius garsus. Garsai skirstomi į keletą grupių: gyvūnų, paukščių, šventiniai (pvz., Kalėdų varpelio), namų ūkio prietaisų, vabzdžių, chaoso, gamtos, triukšmo, biuro, žmonių, sporto ir laisvalaikio, įrankių, TV ir filmų, transporto priemonių, įvairūs kiti garsai. Iš daugybės kiekvienoje kategorijoje esančių pavyzdžių galima pasirinkti dominantį garso įrašą.

Garso įrašų formatai įvairūs – AIFF, AU, MP3, WAVE; garsas gali būti pateikiamas stereo- arba monokanalais.

Musipedia

Adresas – <http://www.musipedia.org/>

Tipas – muzikos kūrinių paieškos sistema.

Interaktyvi paieškos sistema suras reikiamą melodiją, jei vienu iš galimų paieškos būdų užminsite jai muzikinę frazę ar kūrinio fragmentą. Užklausą pateikti galima pagrojan muzikinę frazę virtualiu (*flash* arba *javascript*) fortepijonu, paniūniuojant kūrinio motyvą į prie kompiuterio prijungtą mikrofoną, išstuksenant ritmą kompiuterio klaviatūra, pagal muzikos kontūrą arba naudojantis Parsono kodu (angl. *the Parsons code*).

Rezultatuose pateikiami rastų kūrinių natų fragmentai, nuorodos į įrašus MP3 formatu (skirtus įsigyti) ir vaizdo įrašus, esančius Youtube <<http://www.youtube.com/>>.

5.5.2. Menų šaltinių paieška teminiuose kataloguose ir virtualiose bibliotekose

Pastaruoju metu bibliotekos vis glaudžiau bendradarbiauja ir kuria didelės apimties virtualias bibliotekas (portalus), jungiančias keleto bibliotekų fondus, jų rengiamas viso teksto bei bibliografinės duomenų bazes, užtikrinančias paiešką ir prieigą prie prenumeruojamų išteklių ir teikiančias vartotojams daug papildomų paslaugų. Viena iš tokių šiuolaikinių virtualių bibliotekų yra *Lietuvos virtuali biblioteka (LVB)*.

Lietuvos virtuali biblioteka (LVB)

Adresas – <http://www.lvb.lt/>

Tipas – mišri.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – atviroji prieiga.

LVB yra integrali, vieno langelio principu veikianti informacijos šaltinių paieškos sistema, leidžianti ieškoti Lietuvos akademiniuose bibliotekose, jų prenumeruojamose duomenų bazėse, atvirosios prieigos talpyklose ir archyvuose.

LVB sudaro trys dalys:

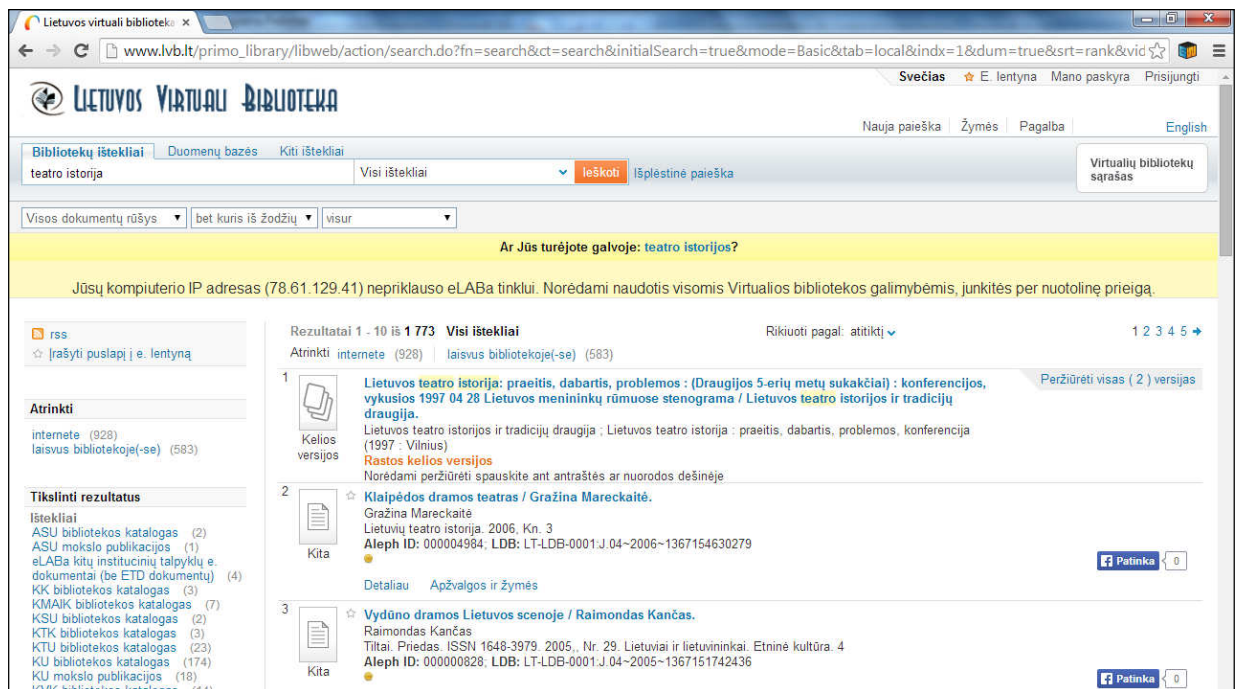
- *Bibliotekų ištekliai* (žr. 5.7 pav.) pateikia informaciją iš akademinių bibliotekų elektroninių katalogų, Lietuvos mokslo publikacijų duomenų bazių (PDB), Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos (eLABa);
- *Duomenų bazės* teikia prieigą prie akademiniuose bibliotekose licencijuojamų žurnalų ir el. knygų duomenų bazių; šiais ištekliais gali naudotis tik registruotieji institucijos vartotojai, prisijungę prie LVB portalo institucijos kompiuterių tinkle;
- *Kiti ištekliai* – tai atvirosios prieigos išteklių paieška.

Svarbu. Registruotieji vartotojai, t. y. studentai, mokslo ir studijų institucijų darbuotojai, prie LVB gali jungtis tais pačiais vartotojų vardais ir slaptažodžiais, kaip ir naudodamiesi savo institucijos bibliotekos elektroniniu katalogu.

Jei institucija naudoja nuotolinei prieigai skirtas technologijas, registruotieji institucijos vartotojai per LVB turi prieigą prie prenumeruojamų duomenų bazių straipsnių bei el. knygų ne tik institucijos tinkle, bet ir namie.

Privalumai:

- registruotieji vartotojai gali naudotis papildomomis paslaugomis (naudotis asmenine e. lentyna, užsakyti knygas internetu, išsaugoti užklausas, rašyti komentarus, naudoti žymes ir kt.);
- paiešką palengvina autorių, antraščių, dalykų ir šifrų rodyklės;
- pateikiami bibliografiniai duomenys ir nuorodos į viso teksto interneto dokumentus;
- galima rasti įvairių rūšių dokumentų (knygų, straipsnių, konferencijų pranešimų, elektroninių magistro baigiamųjų darbų ir disertacijų, mokslinių ataskaitų ir kt.);
- paieškos rezultatuose sistema nurodo dokumento saugojimo vietą – ar jis rastas internete, ar tam tikroje akademinėje bibliotekoje.

5.7 pav. Paieškos teatro istorija rezultatai Lietuvos virtualioje bibliotekoje (LVB)

Lietuvoje kuriamos ir atskiros mokslo bei studijų institucijų virtualios bibliotekos, jų sąrašą žr. <http://www.lvb.lt/primo_library/libweb/static/htmls/lvblast_lt_LT.html>. Šios virtualios bibliotekos teikia informaciją apie pasirinktos institucijos fonduose saugomus spaudinius ir retus dokumentus, teikia prieigą prie savo prenumeruojamų elektroninių išteklių.

The European Library

Adresas – <http://www.theeuropeanlibrary.org/>

Tipas – virtuali biblioteka.

Tematika – daugiadalykė.

Per virtualią biblioteką galima ieškoti knygų ir retų dokumentų, saugomų 48 pasaulio šalių nacionalinių ir mokslinių bibliotekų fonduose. Ši biblioteka pateikia per 22,6 mln. skaitmeninių vaizdų ir 146,8 mln. bibliografinių įrašų²².

Čia meno informacijos ieškoma įvairių šalių nacionalinių bibliotekų kataloguose, viso teksto ištekluose, natų, vaizdų, rankraščių kolekcijose. Naršyti (angl. *Discover*) galima pasirenkant mokslo sritį ir dokumentų kalbą. Išplėstinė paieška (angl. *Advanced Search*) padeda sukonkretinti užklausą – galima nurodyti, kurioje dokumento aprašo dalyje turi būti ieškoma nurodytų reikšminių žodžių, ir pasirinkti instituciją.

Kiti svarbūs meno informacijos šaltiniai yra teminės paieškos sistemos, katalogai ir virtualios bibliotekos, kuriamos teminiu principu. Saityno išteklius atranka, sistemina bibliotekininkai, redaktoriai, konkrečių mokslo sričių specialistai. Rengiant tokius išteklius didžiausias dėmesys skiriamas atrankai – šaltinio turiniui, aktualumui, patikimumui. Tokio pobūdžio ištekluose apibrėžiami dokumentų ir interneto svetainių komplektavimo ir kokybės vertinimo kriterijai, pateikiamos nuorodos į kitas panašias paieškos sistemas, bibliotekas.

Teminiai katalogai ir teminės virtualios bibliotekos yra palyginti nedidelės apimties duomenų bazės, tačiau į juos įtraukiami tik vertingi informacijos šaltiniai ir nuorodų kolekcijos. Ištekliai pateikiami pagal temas hierarchiniu principu – temos suskirstytos į siauresnes dalykines rubrikas, todėl informacijos galima ieškoti peržiūrint pasirinktos mokslo srities temą ar potemę.

Teminių katalogų ir virtualių bibliotekų, kaupiančių įvairių meno sričių informacijos šaltinius, pavyzdžiai:

Infomine

Adresas – <http://infomine.ucr.edu/>

Tipas – virtuali biblioteka.

Tematika – daugiadalykė.

Infomine – bibliotekininkų kuriama virtuali biblioteka – teikia informaciją apie duomenų bazes, elektroninius žurnalus ir knygas, naujienų tarnybas, bibliotekų, mokslininkų katalogus ir kt. rūšies išteklius. Peržiūra atliekama pagal temas, paieška – pagal autorių, antraštę, dalyką, reikšminį žodį. Paiešką galima atlikti visame kataloge arba pasirinktoje temoje, pvz., *Vaizduojamasis ir scenos menas* (angl. *Visual & Performing Arts*). Pasirinkus temą galima naudoti įvairius užklausos filtrus – nurodyti, kur reikšminio žodžio turi būti ieškoma (pvz., pavadinimo lauke arba kaip dalyko), kuriuose ištekluose turi būti ieškoma informacijos (pvz., straipsnių bazėse, virtualiose bibliotekose, elektroniniuose žurnaluose ar vaizdų kolekcijose, muziejuose ir t. t.).

Dmoz

Adresas – <http://www.dmoz.org/>

Tipas – teminis katalogas.

Tematika – daugiadalykis.

²² 2014 m. balandžio 28 d. duomenys.

Dmoz – didžiausias žmonių kuriamas teminis katalogas. Paieška – pagal temas ir siauresnes potemes. Kiekvienoje potemėje galima pasirinkti šaltinius pagal kalbas, pateikiamos nuorodos į susijusias rubrikas.

Internet Public Library (Ipl2)

Adresas – <http://www.ipl.org/>

Tipas – virtuali biblioteka.

Tematika – daugiadalykė.

Virtualioje bibliotekoje *Ipl2* informacijos galima ieškoti pagal reikšminius žodžius arba peržiūrėti pasirinktas dominančias sritis (angl. *Resources by Subject*). Meno informacija pateikiama temoje *Menas ir humanitariniai mokslai* (angl. *Arts & Humanities*), visi šaltiniai suskirstyti į potemes, pvz., dailė, fotografija ir kt. Bibliotekos specializuotų kolekcijų skyriuje (angl. *Special Collections Created by Ipl2*) pateikiami tam tikros srities susistemintų nuorodų sąrašai ir anotacijos. Čia rasite informacijos apie meno tinklaraščius, įvairių sričių asociacijas, muziejus, parodas ir kt.

Sapling.Info

Adresas – <http://www.sapling.info/>

Tipas – architektūros, kraštovaizdžio planavimo šaltinių paieškos sistema.

Tematika – daugiadalykė.

Sapling.Info pateikia per 1 100 nuorodų²³ į recenzuotus informacijos šaltinius architektūros, kultūros, paveldo, interjero dizaino, kraštovaizdžio, urbanistikos ir kt. klausimais. Čia rasite nuorodų į tarptautinių organizacijų svetaines, temines duomenų bazines, žurnalus, taip pat informaciją apie naujus minėtų sričių leidinius.

Scout Reports Archives

Adresas – <https://scout.wisc.edu/archives/>

Tipas – archyvas.

Tematika – daugiadalykis.

Nuo 1994 m. vykdomo projekto *The Internet Scout* tikslas – sukurti informacijos paieškai, filtravimui ir metaduomenų pateikimui internete skirtus įrankius. Archyvas teikia projekto leidinyje *Internet Scout Report* skelbiamą informaciją, anotuotus, kruopščiai atrinktus interneto šaltinius. Paprasta ir išplėstinė paieška leidžia ieškoti informacijos pagal reikšminius žodžius, autorių pavardes, temas, leidėją, interneto adresą (URL), anotaciją.

World Wide Art Resources

Adresas – <http://wwar.com/>

Tipas – teminis katalogas.

Tematika – menas.

Privalumas – yra parduodamų dailės kūrinių katalogas.

²³ 2014 m. balandžio 23 d. duomenys.

Tai didžiausias teminis meno katalogas, kuriame pristatoma 170 000 šiuolaikinio meno kūrinių, o meno istorijos skiltyje – per 220 000 senųjų meistrų darbų²⁴. Susisteminta dailės, meno istorijos, meninio ugdymo, muziejų ir galerijų informacija, pateikiamos nuorodos į jų svetaines, įtraukti teatro bei šokio internetiniai ištekliai.

Katalogo dailės istorijos dalyje (angl. *Art History*) pristatomi garsiausieji dailininkai – pateikiama 22 000 biografijų, yra prieiga prie 200 000 vaizdų iš muziejų kolekcijų arba meno istorijos duomenų bazių, tiesioginės nuorodos į muziejų kolekcijas. Šią katalogo dalį sudaro trys rodyklės, kuriomis galima ieškoti dailininkų biografijų pagal pavardžių abėcėlę, istorinį laikotarpį ir pagal tautybę. Rezultatuose pateikiami darbų sąrašai ir informacija, kuriame muziejuje ar kolekcijoje kūrinys yra saugomas.

Paieškai skirtoje dalyje (angl. *Search / Browse*) pateikiamos nuorodos į kitus interneto šaltinius – dailės ir meno istorijai, meno srovėms skirtas svetaines, muziejus, komercines galerijas, virtualias parodas, meno rėmimo fondus ir kt.

WWW Virtual Library

Adresas – <http://vlib.org/>

Tipas – virtuali biblioteka.

Tematika – daugiadalykė.

Trūkumas – kai kurios temos nebeatnaujinamos.

Ši biblioteka yra viena iš seniausių virtualių bibliotekų, ji veikia nuo 1991 m. Informacijos apie meno istoriją, keramiką rasite skyriuje *The Arts*.

Meno informacijos taip pat galima ieškoti universaliuose kataloguose, tokiuose kaip *Yahoo! Directory* <<http://dir.yahoo.com/>>.

5.5.3. Menų informacijos paieška atvirosios prieigos ištekluose

Institucinėse talpyklose pateikiami moksliniai straipsniai, konferencijų medžiaga, daktaro disertacijos ir tezės, mokslinių tyrimų, projektų ataskaitos ir nepublikuoti dokumentai.

Atvirosios prieigos institucinių talpyklų katalogą *OpenDOAR* <<http://www.opendoar.org/>> sudaro 4 dalys: institucinių talpyklų paieška (angl. *Search for repositories*) (žr. 5.8 pav.), paieška institucinėse talpyklose (angl. *Search repository contents*), institucinių talpyklų sąrašas (angl. *List of Repositories*) ir institucinių talpyklų statistika (angl. *Repository Statistics*).

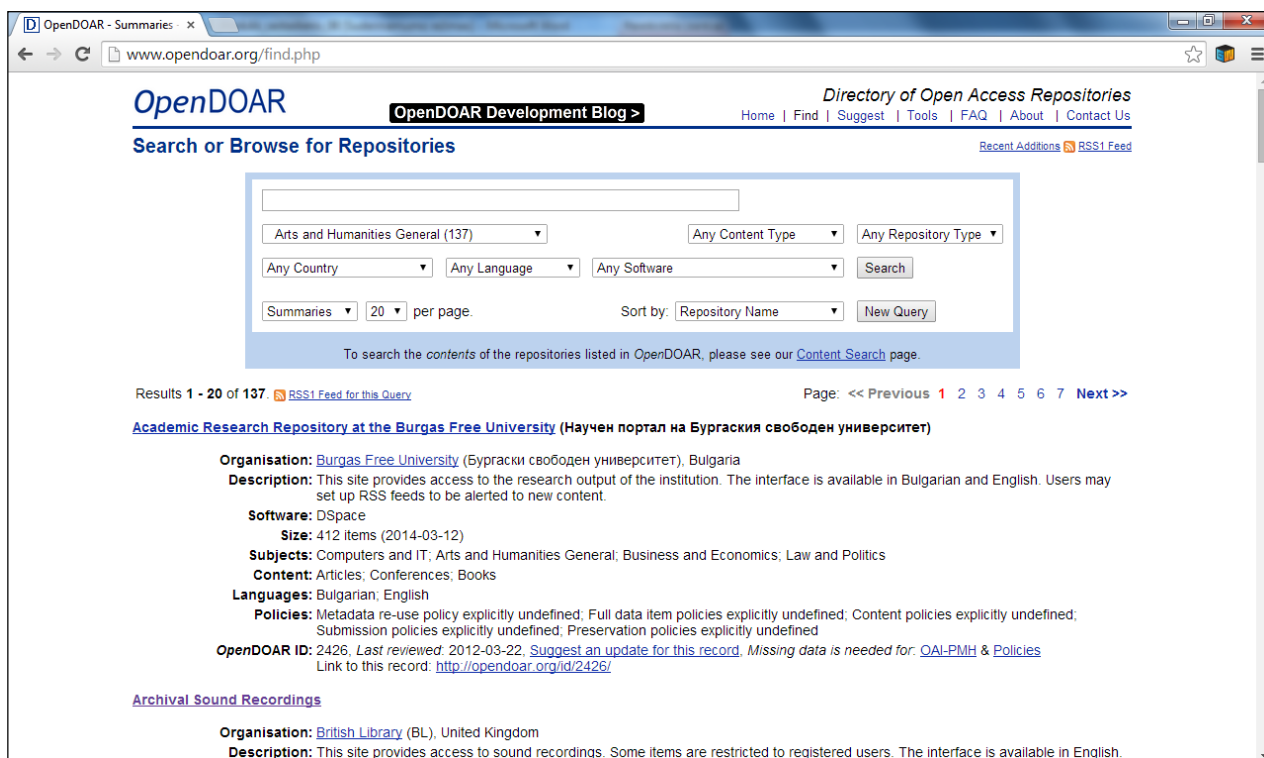
Institucinių talpyklų galima ieškoti pagal šalį, institucinės talpyklos tipą, dokumentų rūšį, konkretų talpyklos pavadinimą arba reikšminius žodžius; rezultatų sąrašė bus pateikta informacija ir nuorodos į atitinkamas institucines talpyklas.

Kataloge *OpenDOAR* yra 97 teminės meno talpyklos²⁵, kuriose pateikiama disertacijų, straipsnių, muzikos įrašų, natų, vaizduojamojo meno kūrinių.

²⁴ 2014 m. balandžio 23 d. duomenys.

²⁵ 2014 m. balandžio 23 d. duomenys.

Natų kolekcijų rasite talpyklose *Chopin Early Editions* <<http://chopin.lib.uchicago.edu/>>, *Historic American Sheet Music* <<http://library.duke.edu/digitalcollections/hasm/>>, *Mutopia* <<http://www.mutopiaproject.org/>>, *WIMA: The Werner Icking Music Archive* <<http://icking-music-archiv.org/index.php>>. *Pandektis* <<http://pandektis.ekt.gr/dspace/?locale=en>> – graikų istorijai ir civilizacijai skirtose talpyklose – rasite ir vaizduojamojo meno kūrinių, *Metropolitan Museum of Art The Collections* <<http://www.metmuseum.org/collections>> pristato muziejaus fonduose saugomus taikomosios dailės, tekstilės, skulptūros, kostiumų, papuošalų, muzikos instrumentų ir kt. eksponatus, pateikia jų aprašymus. *VADS (Visual Arts Data Service)* <<http://vads.ac.uk/>> pateikia vaizduojamojo meno kūrinių, *Trinity Digital Collections* <<http://trinity.cdmhost.com/>> – istorinių nuotraukų ir scenos meno vaizdų kolekcijas. Talpykla *Folkstreams.net* <<http://www.folkstreams.net/>> suteikia galimybę peržiūrėti dokumentinių filmų vaizdo įrašų kolekciją ir susipažinti su Amerikos tautomis.

5.8 pav. Katalogo OpenDOAR institucinių talpyklų paieškos rezultatų langas

Atvirosios prieigos talpyklų registre *Registry of Open Access Repositories (ROAR)* <<http://roar.eprints.org/>> registruojamos institucinės talpyklos. Registre veikia talpyklų paieška pagal šalį, pavadinimą, talpyklos tipą (pvz., disertacijų), galima ieškoti atvirosios prieigos dokumentų pagal reikšminius žodžius (angl. *Search Content*).

5.5.4. Interaktyvūs menų informacijos šaltiniai

Šiuolaikinės interaktyvios technologijos leidžia interneto vartotojams ne tik naudotis saityne prieinama informacija, bet ir patiems aktyviai dalyvauti kuriant interneto turinį bei dalytis informacija. Šiame skyriuje glaustai pristatysime interaktyvias technologijas, kurias galima naudoti meno informacijos paieškai ir sklaidai.

H–Net: Humanities & Social Sciences Online

Adresas – <http://www.h-net.org/>

Tematika – humanitariniai ir socialiniai mokslai.

Tipas – mokslininkų ir dėstytojų tinklas.

Tai tarptautinis mokslininkų ir dėstytojų konsorciumas, kuris koordinuoja interneto tinklus skatindamas humanitarinių ir socialinių mokslų bei meno mokslinius tyrimus. Novatoriškas naujų technologijų naudojimas lengvina apsikeitimą mokslinėmis idėjomis, spartina mokslinių šaltinių sklaidą.

Viena iš konsorciumo veiklų yra 100 laisvai prieinamų interaktyvių naujienlaiškių, kuriuos leidžia Šiaurės ir Pietų Amerikos, Europos, Afrikos ir Ramiojo vandenyno mokslininkai, rėmimas. Mokslininkai bendrauja el. paštu, užsiregistruodami į įvairios tematikos diskusijas. *H–Net* turi per 100 000 prenumeratorių daugiau nei 90 šalių. Kiekvienoje diskusijoje kas savaitę paskelbiama 15–60 naujų pranešimų²⁶.

Šiame tinkle publikuojamos ir knygų apžvalgos, akademinio darbo pasiūlymai bei įvairūs skelbimai.

Kiti mokslininkų, menininkų tinklai:

Mendeley <<http://www.mendeley.com/>>,

Photo.net <<http://photo.net/>>,

ResearchGate <<http://www.researchgate.net/>>,

ResearcherID <<http://www.researcherid.com/>>,

Teatre Without Borders <<http://www.theatrewithoutborders.com/intl-resource-list>>.

Pateikčių dalijimosi svetainės:

SlideBoom <<http://www.slideboom.com/>>,

Slide Serve <<http://www.slideserve.com/>>,

SlideShare <<http://www.slideshare.net/>>.

Vaizdų dalijimosi svetainės:

Flickr <<http://www.flickr.com/>>,

Picasa <<http://picasa.google.com/>>.

Vaizdo įrašų dalijimosi svetainės:

DailyMotion <<http://www.dailymotion.com/>>,

Youtube <<http://www.youtube.com/>>,

Vimeo <<https://vimeo.com/>>.

5.5.5. Menų informacijos paieška kituose interneto šaltiniuose

Internete yra paskelbta daug įvairių sričių teminių nuorodų kolekcijų, tačiau ne visos jos patikimos, ne visos yra atnaujinamos. Reikėtų atkreipti dėmesį į atsakomybės duomenis (ar nurodytas kolekcijos rengėjas – asmuo ar institucija), į tai, ar pateikta nuorodų sąrašo, teminių bibliotekų sukūrimo ir atnaujinimo data.

²⁶ 2014 m. balandžio 28 d. duomenys.

Atrinktų, susistemintų ir anotuotų šaltinių sąrašai pateikiami tarptautinių organizacijų, įvairių įstaigų (bibliotekų, akademinių institucijų, muziejų ir t. t.) svetainėse.

Dėl didelės meno sričių informacijos išteklių gausos šiame skyriuje pateiksime informaciją tik apie pagrindinius vienos ar kitos srities šaltinius. Kartu tai iliustruoja interneto išteklių įvairovę ir parodo, kokio pobūdžio informacijos galite ieškoti.

Dailė

Visiems, kurie domisi šia meno sritimi, ypač svarbu aplankyti virtualias muziejų, bibliotekų parodas ir susipažinti su el. paveldą pristatančiomis duomenų bazėmis. Jos suteikia prieigą prie skaitmeninių kultūros ir meno dokumentų (knygų, dailės kūrinių reprodukcijų ir kt.).

Virtuali elektroninio paveldo sistema (VEPS) E. paveldas

Adresas – <http://www.epaveldas.lt/home>

Tipas – skaitmeninių objektų archyvas.

Tematika – menas, kultūra, istorija.

Nuo 2005 m., bendradarbiaujant Nacionalinei bibliotekai, Lietuvos dailės muziejui ir Lietuvos archyvų departamentui, kuriama Lietuvos kultūros paveldo sistema *E. paveldas*, kurioje kaupiami skaitmeninti bibliotekose, archyvuose ir muziejuose saugomi kultūros paveldo objektai. Portale yra skaitmeninių originalių rankraščių, laikraščių, senų knygų, metrikų, metraščių, kitų itin vertingų, didelę istorinę vertę turinčių dokumentų. Pateikiami dailės parodų katalogai, Lietuvos dailės muziejaus archyvas, grafikos darbai, liaudies grafikos kūriniai, meninės fotografijos eksponatai, negatyvai, tekstilės, tapybos ir kt. darbai.

Privalumai:

- yra keletas paieškos būdų: paprasta paieška ieško dokumentų pagal reikšminius žodžius, išplėstinė paieška padeda rasti dokumentus, vaizdus ar objektus pagal pavadinimą, autorių, temą, vietovardį, laikotarpį, išleidimo vietą, žodį tekste, instituciją, dokumento kalbą, išleidimo šalį; galima e. klasikos paieška;
- galima naršyti peržiūrint *E. paveldo* kolekcijas (knygos, periodika, rankraščiai, lietuvių literatūros klasika, smulkioji spauda, dvimatė grafika, garso įrašai, kartografiniai leidiniai, Lietuvos dailės muziejaus eksponatai) arba pasirinkti dokumentų rūšį (tekstas, vaizdas, garsas);
- yra istorinių vietovardžių, asmenvardžių ir istorinės chronologijos tezasauras.

Dailininkų duomenų bazė

Adresas – <http://www.ldm.lt/LDMDailininkai/DBaze/Paieska.htm>

Tipas – biobibliografinė.

Tematika – dailė.

Nuo 2006 m. Lietuvos dailės muziejaus <<http://www.ldm.lt/>> kuriamą *Dailininkų duomenų bazę* sudaro dailininkų, kurių darbų muziejus yra įsigijęs, biografijos ir bibliografija. Bazėje yra informacijos apie 840 dailininkų.

Duomenų bazėje gausu paieškos galimybių: paieška pagal dailininko vardą, pavardę ar slapyvardį, vietovardį, menininko veiklos sritį, kūrybos laikotarpį.

AbsoluteArts

Adresas – <http://www.absolutearts.com/>

Tematika – menas.

Parduoti skirtų darbų kataloge yra 250 000 meno kūrinių, čia galima įsigyti originalių dailės, tapybos ant drobės darbų, fotografijų, skulptūrų ir kitų vaizduojamojo meno kūrinių.

Šiuolaikinio meno kūrinių paieška galima pagal reikšminius žodžius, kūrinio pavadinimą, menininką, meno rūšį (pvz., kaligrafija), spalvas, dydį, kainą ir kt. požymius. Čia rasite šiuolaikinio meno naujienų, šiuolaikinio meno tinklaraštį. Menininkai gali užsiregistruoti, susikurti asmeninį profilį ir reklamuoti savo kūrinius, įtraukti juos į parduodamų darbų katalogą. Kolekcininkai gali susikurti savo kolekciją.

American Memory

Adresas – <http://memory.loc.gov/ammem/browse/index.html>

Tipas – skaitmeninis archyvas.

Tematika – humanitariniai mokslai.

JAV Kongreso biblioteka skaitmeninę Amerikos istoriją ir kūrybiškumą dokumentuojančią biblioteką *American Memory* pradėjo kurti 1990 m. Skaitmeninis archyvas teikia laisvą ir atvirą prieigą prie rašytinių ir žodinių dokumentų, garso ir vaizdo įrašų, filmų, vaizdų, skenuotų tekstų, žemėlapių ir natų. *American Memory* pateikia ne tik Kongreso bibliotekos kolekcijose saugomus dokumentus, bet ir kitų institucijų šaltinius, atskleidžiančius istorinių įvykių kroniką, informaciją apie žmones, vietas, Ameriką formuojančias idėjas.

9 mln. įrašų turinčią biblioteką sudaro 100 teminių kolekcijų²⁷. Kiekvienos kolekcijos aprašyme rasite išsamius paieškos galimybių paaiškinimus.

Privalumai:

- ieškoti galima peržiūrint pasirinktą kolekciją arba atliekant bendrą paiešką visose kolekcijose (angl. *Search All Collections*) vienu metu;
- pasirinkti ir peržiūrėti skaitmenines kolekcijas galima pagal dalyką (angl. *Browse By topic*), laikotarpį, dokumento rūšį (pvz., *Sheet Music* arba *Photos*).

Library of Congress Digital Collections

Adresas – <http://www.loc.gov/library/libarch-digital.html>

Tipas – elektroninis katalogas, skaitmeninis archyvas.

Tematika – menas, kultūra, istorija.

Kongreso biblioteka (angl. *Library of Congress*) teikia prieigą prie bibliotekos fonduose saugomų dokumentų ir fotografijų skaitmeninių archyvų. Dailės, šokio, teatro, muzikos, folkloro informacijos ir fotografijų galima ieškoti teminėse kolekcijose, pvz., *American History & Culture*,

²⁷ 2014 m. balandžio 23 d. duomenys.

Performing Arts, Prints and Photographs. Ieškoti reikiamos informacijos galima pasirenkant potemę arba naudojantis elektroniniu katalogu. Pvz., vaizdų ir fotografijų paieškai yra skirtas specializuotas katalogas *Prints & Photographs Online Catalog* <<http://www.loc.gov/pictures>>.

Pateikiami išsamūs kolekcijų (pvz., *The Leonard Bernstein Collection*) aprašymai, nuorodos į Kongreso bibliotekos skaitmeninius dokumentus, kitas susijusias svetaines: artistų, atlikėjų, kompozitorių biografijas, diskografiją. Galima klausytis ne tik kūrinų, bet ir menininkų pasakojimų, pokalbių, diskusijų garso įrašų, peržiūrėti menininkų nuotraukų kolekcijas ir kt.

Muziejų portalai

Prireikus informacijos apie Lietuvos muziejus, jų vykdomus projektus, leidžiamus leidinius ir organizuojamus renginius, edukacines programas, virtualias parodas, padės *Lietuvos muziejų portalas* <<http://www.muziejai.lt/>>. Virtualioje galerijoje pristatomos šio portalo virtualios parodos, pateikiamos nuorodos į virtualius turus, panoraminius muziejų vaizdus, į kitų Lietuvos muziejų išteklius. Portalo skyriuje *Duomenų bazės* skelbiama informacija apie beveik visus Lietuvoje veikiančius muziejus. Veikia muziejų paieška pagal muziejaus pavaldumą, rinkinių rūšį, vietą, abėcėlę. Pristatomos tokios bazės kaip *Vertingiausios Lietuvos muziejų kolekcijos*, *Lietuvos muziejų archyvų fondai*, pateikiama nuoroda į virtualią parodą *Lietuvos muziejų lobiai* ir į virtualią parodų sistemą.

Lietuvos integrali muziejų sistema (LIMIS) <<http://www.limis.lt/>> – tai informacinė sistema, kuria galima kurti bendrą nacionalinį kultūros paveldo skaitmeninį turinį, perkelti į skaitmeninę formą informaciją apie unikalius ir vertingus kultūros paveldo objektus, meno ir literatūros kūrinius, informaciją apie svarbiausius istorijos ir visuomenės reiškinius, kaupti, saugoti šią informaciją ir pristatyti ją visuomenei elektroninėje erdvėje. LIMIS kuriama nuo 2010 m.

LIMIS pateikia 60 608 skaitmeninius objektus, 44 662 eksponatus iš 71 muziejaus rinkinio, 43 094 eksponatus su nuotraukomis²⁸.

Eksponatų paieška galima pagal muziejų, laikotarpį, sritį (pvz., muzika, fotografija), galima pasirinkti filtrus (archyvo vertybių, bibliotekos vertybių, audiotekos / videotekos vertybių arba fototekos vertybių paiešką). Detali paieška leidžia ieškoti pagal inventorinį numerį, vertybės tipą (pvz., dailė, tekstilė), medžiagą (pvz., keramika, popierius) ir iš papildomų sąrašų pasirinkti konkrečią atlikimo techniką (pvz., tapyba – akvarelė), skaitmeninės bylos tipą (nuotrauka, garso įrašas, vaizdo įrašas, 3D, kiti dokumentai), asmens ryšį su eksponatu (autorius, vertėjas, sudarytojas ir t. t.).

LIMIS pateikia personalijų žodyną, kurį galima peržiūrėti abėcėle arba atlikti konkrečios personalijos paiešką, nurodant pavardę, slapyvardį, gimimo vietą, gimimo ar mirties datas; veiklos sritį ir profesiją galima pasirinkti iš išskleidžiamųjų sąrašų.

Sistemoje įdiegtas ir raktažodžių žodynas bei literatūros šaltinių paieška.

Skyriuje *Virtualios parodos* pateikiamas išsamus objekto aprašas, nurodant sukūrimo datą, autorių, objekto tipą, sukūrimo vietą, medžiagą, atlikimo techniką, metmenis, aprašymą, būklę, objektą saugantį muziejų ar kolekcininką, aprašo autorių ir aprašo sukūrimo datą.

²⁸ 2014 m. balandžio 29 d. duomenys.

Skyriuje *Elektroninės paslaugos* pateikiami Lietuvos muziejų audiogidai (audiogidų ekskursijų po ekspozicijas tekstai su informacija (arba be jos), skirta pereiti nuo vieno eksponato prie kito), Lietuvos muziejų mobilioji aplikacija e. gidas.

Cornucopia <<http://www.cornucopia.org.uk/>> – duomenų bazė, pateikianti informaciją apie 6 000 kolekcijų iš 2 000 Didžiosios Britanijos muziejų, galerijų, archyvų, bibliotekų. Labai patogi kolekcijų paieška – jų galima ieškoti pagal reikšminį žodį arba peržiūrint susistemintas pagal laikotarpį (angl. *Time*), asmenis arba institucijas (angl. *People*), vietovę (angl. *Place*), dalyką (angl. *Subject*) ar kultūrą (angl. *Culture*).

Rezultatuose pateikiamas išsamus kolekcijos ir objektų aprašymas, informacija, kuriame muziejuje ar bibliotekoje ji saugoma, nurodomas institucijos adresas ir nuoroda į jos interneto svetainę.

Vienas iš didžiausių ir reikšmingiausių bibliotekų, archyvų ir muziejų bendradarbiavimo projektų yra skaitmeninė biblioteka *Europeana* <<http://www.europeana.eu/>>. Ji pateikia milijonus skaitmeninių dokumentų iš įvairių Europos bibliotekų, archyvų ir muziejų fondų.

Informacijos galima ieškoti pagal reikšminį žodį, pavadinimą, autorių, vietovę, dalyką, datą arba laikotarpį.

Paieškos rezultatai grupuojami į 5 dalis:

- tekstinius dokumentus (knygos, laiškai, archyviniai dokumentai, poemos, disertacijos, rankraščiai, natos ir kt.);
- vaizdo (grafinius) dokumentus (piešiniai, tapyba, fotografijos, muziejų eksponatų nuotraukos, žemėlapiai, grafinio dizaino darbai ir kt.);
- vaizdo įrašus (filmai, naujienų transliacijos, TV programos);
- garso įrašus (muzika, radijo transliacijos ir kt.);
- 3D formato dokumentus (virtualūs 3D architektūros, vietovių vaizdai).

Privalumas – galima pasirinkti portalo sąsajos kalbą (yra ir lietuvių kalba).

Kiti informacijos apie muziejus šaltiniai:

- *Art Museums Worldwide* <<http://www.artcyclopedia.com/museums.html>>,
- *Museum.com* <<http://www.museum.com/jb/start>>,
- *Museum & Galleries* <<http://www.123world.com/museumsandgalleries/>>,
- *Yahoo: Museums & Exhibits*
<http://dir.yahoo.com/society_and_culture/museums_and_exhibits/>.

Meno galerijos

Internete galima rasti informacijos apie įvairių šalių meno galerijas, taip pat apie internete veikiančias meno kūrinius eksponuojančias ir juos parduodančias virtualias galerijas.

Lietuvos meno galerijos pristatomos *Lietuvos meno galerijų* svetainėje <<http://www.culture.lt/galleries>>.

Kitų šalių galerijų ieškokite portale *BlouinArtInfo* <<http://www.blouinartinfo.com/>>.

Keletas virtualių užsienio meno galerijų pavyzdžių (patikusius darbus čia galima ir įsigyti):

- *Art Online* <<http://www.artonline.lt/>>,

- Artabus <<http://www.artabus.com/>> ,
- ArtNet <<http://www.artnet.com/>> ,
- FineArt.com <<http://www.fineart.com/>> , TheArtLins.com's Art List Directory <http://www.theartlist.com/dir/art_directory/Art_Galleries/Art_Galleries.html> ,
- Web Gallery of Art <<http://www.wga.hu/>> .

Dizainas

Dizainas yra plastinio meno rūšis, apimanti įvairių gaminių meninį konstravimą, gyvenamosios aplinkos formavimą. Kaip savarankiškos šakos yra išskiriamas drabužių ir baldų dizainas. Dizainas glaudžiai susijęs su kitomis meno sritimis (daile, fotografija, grafika ir kt.) ir technologiniu procesu. Kuriant dizaino projektus, naudojamos ir kitų meno sričių išraiškos priemonės bei įvairios kompiuterių programos.

Besidomintys dizainu svetainėje *Dexigner* <<http://www.dexigner.com/>> ras informacijos apie konkursus. Tarptautinių nuorodų kolekcijoje *Directory* <<http://www.dexigner.com/directory>> pateikiami susisteminti įvairiausių dizaino sričių šaltiniai (apie mados, leidybos, interjero, aplinkos, interneto dizainą ir kt.), nuorodos į dizaino tinklaraščius, renginių, muziejų svetaines.

Core 77 Design Directory <<http://www.designdirectory.com/>> pristato 5 000 geriausių dizaino kompanijų ir agentūrų.

Dizainas yra skirstomas į pramoninį (masiniu būdu gaminamų daiktų meninis konstravimas ir projektų įgyvendinimas) ir grafinį dizainą (informacinių priemonių grafinis apipavidalinimas).

Daug vertingos informacijos pateikiama tarptautinių dizaino organizacijų svetainėse:

- *Icograda* <<http://www.icograda.org/>> – tai 1963 m. įkurtas nepriklausomų dizaino ne pelno organizacijų ir jų partnerių tinklas. *Icograda* atstovauja 200 organizacijų iš 67 šalių, jos pagrindinis tikslas – dizaino reikšmės praktikoje, švietimo, mokslinių tyrinėjimų ir politikos sklaida. Svetainė labai išsamiai pristato grafinio dizaino naujienas, projektus, renginius, pateikia nuorodų kolekciją į kitus interneto išteklius; didelis dėmesys skiriamas tinklaraščiams, forumams, naujienų diskusijoms;
- *International Council of Societies of Industrial Design (ICSID)* svetainėje <<http://www.icsid.org/>> rasite informacijos apie pramoninio dizaino šaltinius.

Informacijos apie įvairių epochų, šalių ar regionų kostiumo istoriją, rūbų dizainą rasite šiuose šaltiniuose:

- *CFA: Contemporary Fashion Archive* <<http://www.contemporaryfashion.net/>> ,
- *Costume History* <http://www.cwu.edu/~robinsos/ppages/resources/Costume_History/index.htm> ,
- *Fashion – Era* <<http://www.fashion-era.com/>> ,
- *Fashion Encyclopedia* <<http://www.fashionencyclopedia.com/>> ,
- *The Costume Gallery* <<http://www.costumegallery.com/>> ,
- *The Costume Page* <<http://www.costumepage.org/>> ,
- *The International Costumers' Guild* <<http://www.costume.org/>> .

Muzika

Naudojantis bendrosiomis paieškos sistemomis, pvz., *Google* <<http://www.google.com/>>, muzikos informacijos internete galima ieškoti pagal įvairius požymius: žanrus, atlikėjus, instrumentus, kompozitorius, aranžuotojus ir t. t. Galima rasti tarptautinių, tokių kaip *IAML: International Association of Music Libraries* <<http://www.iaml.info/>>, *International Musicology Society* <<http://www.ims-online.ch/>>, *International Council for Traditional Music* <<http://www.ictmusic.org/ICTM/>>, ir nacionalinių organizacijų, pvz., *Lietuvos kompozitorių sąjungos* <<http://www.lks.lt/>> svetaines, susistemintas muzikos šaltinių nuorodų kolekcijas, mokymui ir savarankiškam mokymuisi skirtų šaltinių, natų, garso takelių ir kt.

Britų biblioteka savo saugomus daugiau kaip 3,5 mln. garso įrašų yra aprašiusi kataloge *Sound Archive Catalogue* <<http://cadensa.bl.uk/cgi-bin/webcat>> ir sudariusi virtualią 50 000 garsų kolekciją *British Library Sounds* <<http://sounds.bl.uk/>>, susidedančią iš klasikinės, šiuolaikinės ir liaudies muzikos įrašų. Čia taip pat rasite informacijos apie garso įrašymo istoriją, garsų įrašymo įrenginių vaizdų ir kt. informacijos.

Vertingiausios mokslinės informacijos muzikos klausimais rasite duomenų bazėse ir recenzuojamuose mokslo žurnaluose.

Lietuvos muzikos atlikėjų informacijos centras

Adresas – <http://www.musicperformers.lt/>

Tipas – interneto svetainė.

Tematika – muzika.

Lietuvos muzikos atlikėjų informacijos centras kaupia ir skleidžia žinias apie Lietuvos muzikos atlikėjus, pristato juos Lietuvos ir užsienio koncertų agentūroms, įrašų kompanijoms, festivalių, konkursų rengėjams ir edukacinėms struktūroms. Centras leidžia informacinius leidinius, kompaktines plokšteles, rengia Lietuvos atlikėjų interneto puslapius.

Paieška duomenų bazėje galima pagal muzikos atlikimo rūšis (dirigentai, perkusininkai ir kt.), reikšminius žodžius, žanrus, atlikėjų pavardes. Pateikiama atlikėjų abėcėlinė pavardžių rodyklė ir nuotraukų galerija.

Musicalia

Adresas – <http://www.musicalia.lt/>

Tipas – skaitmeninių objektų archyvas.

Tematika – muzika.

Tai unikalus Lietuvoje saugomų muzikos rankraščių aprašų ir vaizdų skaitmeninis archyvas.

Musicalia yra Europos tyrimų plėtros ir bendradarbiavimo programos EUREKA projekto *ECH:TOPICC* lietuviškosios dalies interneto svetainė. Ji teikia prieigą prie Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos Retų spaudinių skyriuje saugomų senųjų muzikos rankraščių aprašų ir vaizdų skaitmeninio archyvo. Muzikos rankraščiai yra ypač vertinga rašytinio dokumentinio palikimo dalis, dominanti ne tik muzikos istorikus, bet ir dailėtyrininkus.

Su archyvo šaltiniais susipažinti galima peržiūros būdu arba ieškant rankraščių pagal pavadinimą, autorių, laikotarpį, kalbą. Pateikiamas išsamus rankraščio aprašymas, atskleidžiamas jo turinys, saugojimo vieta, istorija, rankraščio kelio į bibliotekos fondus istorija, dokumento būklės

įvertinimas. Pateikiamas skaitmeninis rankraštis; jei yra garso įrašas, galima jį išklausyti arba atsisiųsti į kompiuterį.

Muzikos informacijos ir leidybos centras (MILC)

Adresas – <http://mxl.lt/lt/>

Tipas – interneto svetainė, duomenų bazė.

Tematika – muzika.

Muzikos informacijos ir leidybos centras (MILC) įkurtas 1995 m. Jis yra sukaupęs didžiausią Lietuvos kompozitorių kūrinių rankraščių biblioteką, Lietuvos šiuolaikinės muzikos kompozitorių publikuotų kūrinių kartoteką ir kūrinių įrašų fonoteką. Nuo 2007 m. MILC pradėjo kurti Lietuvos kompozitorių ir atlikėjų duomenų bazę, teikiančią informaciją apie įvairių muzikos žanrų (klasikinės, šiuolaikinės, populiariosios, elektroninės, liaudies muzikos ir modernizuotų jos atmainų, džiaz, senosios estrados) kūrėjus. Apžvelgiami žanrai, laikotarpiai, pateikiamos kompozitorių biografijos, nuotraukos ir kūrinių sąrašai, kūrinių garso įrašai, diskografija.

MILC svetainėje skelbiamos muzikinio gyvenimo naujienos, renginiai, straipsniai, pateikiama informacija apie garso įrašų studijas, muzikos informacijos leidėjus, festivalių organizatorius ir kt., MILC leidžiamus leidinius.

Lietuviškos muzikos bazėje galima paieška pagal kompozitorių ir atlikėjų pavardes, žanrus, kūrinius (žr. 5.9 pav.), yra natų leidinių rodyklė.

Privalumas – detalioje kūrinių paieškoje rasite įvairius filtrus, leidžiančius pasirinkti kompozitorių, instrumentus, solistų skaičių, kūrinio trukmę, instrumentuotę, kūrinius ansambliams ar tam tikram balsui.

Svarbu. Galima klausytis kūrinių fragmentų ir peržiūrėti partitūras.

Kompozitorius / Kūrinio pavadinimas / Tekstas / Instrumentuotė	Metai	Trukmė	Pavyzdžiai	Užklausa
Vytautas V. Barkauskas Kai šešėliai vis ilgyn Tekstas: Kristijonas Donelaitis, Artūras Valionis reciter-S-Mez-2vn-va-vc-tape	2013	5'30		
Vytautas V. Barkauskas Prisilietimas 2222-4200-timp-hpd-str	2012	8		
Vytautas V. Barkauskas Tempora 21 in C 2pf(8 hands)	2012	4		
Vytautas V. Barkauskas Praeities balsas ssaa-pf	2012	7		
Vytautas V. Barkauskas Via tempora pf solo-3333-4331-6perc-hrp-synth-org-str	2011	15		
Vytautas V. Barkauskas Lietuva Tekstas: Viktorija Barkauskienė saib-pf	2011	5'40		
Vytautas V. Barkauskas Varliukų balius Tekstas: Viktorija Barkauskienė sa-pf	2010	1'30		

5.9 pav. Kūrinių paieškos rezultatai MILC svetainėje

Natų kolekcijos

Dėl autorių teisių apsaugos viso teksto natų leidinių ar natų rinkinių internete rasime ne itin daug. Yra laisvai prieinamų natų kolekcijų, bet tai daugiausia klasikų arba gerai visame pasaulyje žinomų muzikos kūrinių natos, jų fragmentai.

Viena didžiausių laisvai prieinamų natų PDF formatu biblioteka yra *IMSLP: Petrucci Music Library* <http://imslp.org/wiki/Main_Page>. Joje yra daugiau nei 78 000 kūrinių, 272 000 natų, 29 000 įrašų. Informacijos apie kūrinius galima ieškoti pagal kompozitorių, tautybę, laikotarpį, žanrą.

Internetu gausu svetainių, kuriose natų galima įsigyti.

Svarbu. Naudojantis tokio pobūdžio svetainėmis, reikėtų atidžiai susipažinti su apmokėjimo ir prekių pristatymo taisyklėmis, įvertinti paslaugos teikėjo patikimumą, išsiaiškinti, kam priklauso rastoji svetainė (leidyklai ar privačiam asmeniui) ir ar pirkinys bus pristatytas į Lietuvą.

Natų kolekcijos:

- *Piano World: Free Piano Music* <<http://www.pianoworld.com/freepianomusic.htm>>,
- *Freesheetmusic.net* <<http://www.freesheetmusic.net/>>,
- *Online Scores / Sheet Music* <<http://library.duke.edu/music/resources/online-scores-sheet-music>>,
- *Variations Prototype: Online Musical Scores* <<http://www.dlib.indiana.edu/variations/scores>>.

Garso įrašų kolekcijos

Internetu gausu išteklių, pvz., duomenų bazės *Naxos Music Library* <<http://mmnl.naxosmusiclibrary.com/>>, *Oxford Music Online* <<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber>>, kuriuose galima pasiklausyti muzikos kūrinių ar jų fragmentų, susipažinti su įvairių kompozitorių kūryba ar atlikėjų įrašais. Šios bazės nėra laisvai prieinamos, būtina prenumerata.

Vienas iš didžiausių muzikos informacijos išteklių ir garso įrašų (takelių) pardavėjų internete yra *ClassicsOnline* <<http://www.classicsonline.com/>>. Portale teikiama informacija apie daugiau kaip 50 000 kompaktinių plokštelių ir 1 mln. garso takelių²⁹. Paieška atliekama pagal žanrus, instrumentus, kompozitorius, aranžuotojus, teksto autorius, atlikėjus, ansamblius, laikotarpius, šalį, kurioje kompozitorius gyvena.

Teatras ir kinas

Menų faktūra <<http://www.menufaktura.lt/>> yra Lietuvos teatro portalas, pristatantis Lietuvos teatrus, jų naujienas, repertuarą. Pateikiama informacija apie režisierius, aktorius, kompozitorius, scenografus, dailininkus ir kt. Svetainėje rasite nuorodų ir į užsienio teatrus <<http://www.menufaktura.lt/?i=1589>>.

Teatro istorijos klausimais daug šaltinių pateikiama kataloge *Theatre History on the Web* <<http://www.videoccasions-nw.com/history/jack.html>>.

²⁹ 2014 m. gegužės 2 d. duomenys.

Lietuvių filmų centro (LFC) <<http://www.lfc.lt/>> tikslas yra kaupti informaciją apie Lietuvos filmų kūrėjus ir skelbti Lietuvos kino naujienas. Filmų archyve, apimančiame 1921–1990 m., pateikiami vaidybinių, dokumentinių, trumpametražių, animacinių ir eksperimentinių filmų aprašymai (filmografija, turinys, publikacijos, komentarai). Antrojoje svetainės dalyje *Filmai 1991–2014* rasite informaciją apie šio laikotarpio filmus, sužinosite, kada įvyko filmo premjera, kuriuose festivaliuose jis buvo pristatytas ir kokius apdovanojimus pelnė. Dalyje *Kūrėjai* pristatomi filmų kūrėjai (režisieriai, aktoriai, scenarijaus autoriai, garso režisieriai, operatoriai, dailininkai, kostiumų dailininkai, kompozitoriai, montažo režisieriai, prodiuseriai).

LFC svetainėje pristatomi nauji filmai, kino festivaliai, pateikiamos nuorodos į kino organizacijas, kitus išteklius kino temomis.

Lietuvos kino centro (LKC) svetainėje <<http://www.lkc.lt/>> skelbiamos kino industrijos naujienos, informacija apie kino industrijos renginius įvairiose šalyse, prodiusavimo ir platinimo kompanijas ir kt. LKC registruoja Lietuvoje pagamintus ir į Lietuvos Respubliką įvežtus filmus, skirtus rodyti kino teatruose, todėl svetainėje yra registruotų filmų paieškos bazė.

Informacijos teatro ir kino temomis galima rasti anksčiau pristatytose prenumeruojamose duomenų bazėse, atvirosios prieigos ištekluose ir teminiuose kataloguose. Dramos kūrinių tekstų galima ieškoti el. knygų kolekcijose, kurios buvo aptartos 5.2 skyriuje „Knygų meno tema paieška“.

Vienas iš filmų kolekcijų internete pavyzdžių – duomenų bazė *Internet Movies Database* (IMDb) <<http://www.imdb.com/>>.

Šokis

Internete, pasitelkiant bendrąsias paieškos sistemas, galima ieškoti informacijos apie tam tikros epochos šokius arba konkretų šokį (pvz., polką), rasti šokių aprašymų, žingsnių schemų bei šokių pamokų vaizdo įrašų, nacionalinių ir tarptautinių šokių organizacijų bei mokyklų interneto svetainių ir pan.:

- *Lietuvos šokio informacijos centro* svetainėje <<http://www.dance.lt/>> rasite šokių spektaklių anonsus, įvairių trupių repertuarus, informaciją apie projektus, choreografus, trupes, šokėjus;
- *Šiuolaikinio šokio asociacija* <<http://www.lcda.lt/lt/>> skelbia šiuolaikinio šokio naujienas;
- *Lietuvių liaudies kultūros centras* <<http://www.llkc.lt/index.php?1286060906>> pateikia folkloro informaciją;
- Dainų šventės repertuarą, šokių vaizdo įrašus rasite adresu <<http://www.dainusvente.lt/lt/>>.

Fotografija ir medijos

Lietuvos fotomenininkų sąjungos portale *Lietuvos fotografija* <<http://www.photography.lt/>> pateikiama informacija apie fotografijos meną, pristatomi šios tematikos leidiniai, Lietuvoje vykstantys renginiai, parodos. Čia galima susipažinti su šiuolaikiniais Lietuvos fotografais, rasti nuorodų į kitas panašios tematikos svetaines:

- *ArtsDir.net* <<http://www.artsdir.net/>> – pateikia nuorodas į susistemintus meno išteklius internete;
- *History of Art Visual Resource Collection* (HAVRC) <<http://www.mip.berkeley.edu/vrc>> – didelė fotografijų kolekcija;

- *Photography Directory Project* <<http://www.photographydirectoryproject.com/>> – pristatomos fotografų organizacijos;
- *Yahoo Directory: Photography* <http://dir.yahoo.com/Arts/Visual_Arts/Photography?skw=photography>.

Architektūra

Architektūros informacijos reikėtų ieškoti jau aptartuose prenumeruojamuose ir atvirosios prieigos meno ištekluose. Kai kurioms tyrinėjamoms temoms gali būti naudingi ir technologijų mokslo ištekliai (apie medžiagas, konstrukcijas ir t. t.). Tokio pobūdžio nuorodų yra NBS (*National Building Specification*) kataloge *Resources* <<http://www.thenbs.com/resources/index.asp>>.

Besidomintiems architektūra yra svarbūs ir pirminiai šaltiniai – architektūros pavyzdžiai. Jų paieška galima svetainėje *SPIRO: Slide & Photograph Image Retrieval Online* <<http://www.mip.berkeley.edu/spiro>>.

Didelę fotografijų kolekciją pateikia Karališkojo britų architektų instituto (angl. *the British Architectural Library at the Royal Institute of British Architects*) duomenų bazė *RIBAPix* <<http://www.ribapix.com/>>.

Konferencijos, renginiai, festivaliai

- *ArtNews.lt* – kūrybinės dirbtuvės, renginiai, konkursai Lietuvoje <<http://www.artnews.lt/>>
- Kino industrijos renginiai (Lietuvos kino centras) <<http://www.lkc.lt/kino-populiarinimas/festivaliai/kino-industrijos-renginiai/>>
- Lietuvos architektų sąjunga <<http://www.architektusajunga.lt/>>
- Lietuvos dailininkų sąjungos renginiai <<http://www.artistsassociation.lt/index.php?cid=1059>>
- Lietuvos kompozitorių sąjungos renginiai <<http://www.lks.lt/index.php?page=renginiai>>
- Lietuvos mokslininkų sąjunga <<http://www.lms.lt/?q=lt/event>>
- *Meno propaganda* <<http://menopropaganda.lt/>>
- Šokio kalendorius <http://dance.lt/lt/299321/sokio_kalendorius/>
- *Calendar of Choral Events* <<http://www.europeanchoralassociation.org/events/calendar-of-choral-events/search-the-calendar/>>
- *ConferenceLocate.com* <<http://www.clocate.com/>>
- *Graphic Competitions* <<http://www.graphiccompetitions.com>>
- *Society of Music Perception and Cognition* (SMPC) <<http://www.musicperception.org/smpc-events.html>>

Tinklaraščiai

- *Dizainologija* <<http://www.dizainologija.lt/>>
- Google tinklaraščiai <<http://www.google.com/blogsearch>>
- *AJBLOG Central* <<http://www.artsjournal.com/ajblogs/>>
- *Art History Attacks!* <<http://arthistoryattacks.blogspot.com/>>
- *BlogRank* <<http://www.blogmetrics.org/>>
- *Blog Search Engine* <<http://www.blogsearchengine.com/>>
- *Photoblogs.org* <<http://www.photoblogs.org/>>

Praktinės užduotys

1. Kiek šiuolaikinio lietuvių kompozitoriaus (pvz., Osvaldo Balakausko) kūrinių vokalui galima rasti Muzikos informacijos ir leidybos centro (MILC) duomenų bazėje <<http://mxl.lt/lt>>?
2. Išsiaiškinkite, kokios virtualios dailės parodos šiuo metu eksponuojamos Lietuvoje. Paiešką atlikite Lietuvos dailės muziejaus portale <<http://www.ldm.lt/>>.

Apibendrinamosios pastabos

Modulyje pristatoma informacijos išteklių įvairovė: bibliografiniai ir viso teksto, laisvos prieigos ir prenumeruojami, moksliniai ir komerciniai, teminiai bei universalūs ištekliai; tarptautinių organizacijų svetainėse pateikiami adresynai, skaitmeninių dokumentų archyvai; spausdintų ir elektroninių dokumentų paieškos priemonės.

Apžvelgiama tik nedidelė meno informacijos išteklių dalis. Daugiau šios srities šaltinių rasite pasinaudodami pateiktomis nuorodomis. Šiame modulyje įgytas žinias įtvirtinsite atlikdami praktines užduotis.

Nuorodos

Žodynai, žinynai, tezaurai

Lietuvoje

Audiovizualinių medijų žodynas

<<http://www.lkc.lt/wp-content/uploads/2013/10/Audiovizualiniu-terminu-zodynas.pdf>>

Eurovoc <<http://www3.lrs.lt/pls/ev/ev.main>>

Google vertyklė <http://www.google.com/language_tools>

Pasaulyje

ArtLex <<http://www.artlex.com/>>

Art & Architecture Thesaurus® Online

<<http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/aat/index.html>>

Music <<http://thesaurus.com/browse/music>>

Merriam–Webster <<http://www.merriam-webster.com/netdict.htm>>

OneLook <<http://www.onelook.com/>>

OnMusic Dictionary <<http://dictionary.onmusic.org/>>

UNESCO Thesaurus <<http://databases.unesco.org/thesaurus/>>

YourDictionary <<http://www.yourdictionary.com/>>

Bibliotekos, bibliotekų katalogai

Lietuvoje

Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) suvestinis katalogas

<<http://www.libis.lt/>>

Lietuvos akademinių bibliotekų el. katalogai <<http://aleph.library.lt/>>

Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija <<http://www.lmba.lt/>>

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka <<http://www.lnb.lt/>>

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Kortelių vaizdų katalogas ir kartotekos
<<http://vaizdai.libis.lt/>>

Pasaulyje

IAML (International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres) <<http://www.iaml.info/>>
Karlsruher Virtueller Katalog (KVK) <<http://www.ubka.uni-karlsruhe.de/kvk.html>>
Libdex <<http://www.libdex.com/>>
Library of Congress Online Catalog <<http://catalog.loc.gov/>>
LIBRIS <http://libris.kb.se/form_extended.jsp?f=ext>
ORIA.no <<http://www.oria.no/>>
The British Library <<http://www.bl.uk/>>
Единый электронный каталог Российской государственной библиотеки
<<http://www.rsl.ru/ru/s97/s339>>

Duomenų bazės, atvirosios prieigos ištekliai

Lietuvoje

Bibliografinė Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazė
<http://www3.lrs.lt:10000/pls/bkc/bkc_web.search_result>
Duomenų bazė *Lituanistika* <<http://lituanistikadb.lt/>>
Institucijų mokslo publikacijų katalogai <<http://www.labt.lt/Projektai/PDB/>>
Lietuvos akademinė elektroninė biblioteka (eLABa) <<http://elaba.library.lt/>>
Lietuvos elektroninė periodika <<http://www.eperiodika.lt/>>
Lietuvos studijų baigiamieji darbai ir disertacijos ETD <<http://etd.library.lt/>>
Lituanistikos paveldo informacinė sistema *Aruodai* <<http://www.aruodai.lt/>>
Musicalia <<http://www.musicalia.lt/>>
Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas <<http://www.libis.lt:8082/>>
Vytauto Didžiojo universiteto e. publikacijų talpykla (VDU ePub)
<<http://etalpykla.vdu.lt/>>

Pasaulyje

Academic Search Complete <<http://search.ebscohost.com/>>
American Memory <<http://memory.loc.gov/ammem/browse/index.html>>
Cambridge Journals Online <<http://journals.cambridge.org/>>
Chopin Early Editions <<http://chopin.lib.uchicago.edu/>>
Cornucopia <<http://www.cornucopia.org.uk/>>
EBSCO <<http://www.ebscohost.com/>>
eBooks on EBSCOhost <<http://search.ebscohost.com/>>
Ebrary <<http://www.ebrary.com/>>
Education Research Complete <<http://search.ebscohost.com/>>
DART – Europe E-theses Portal <<http://www.dart-europe.eu/basic-search.php>>
Digital Image Archive of Medieval Music (DIAMM) <<http://www.diamm.ac.uk/resources/doctoral-dissertations/>>
Directory of Open Access Books (DOAB) <<http://www.doabooks.org/>>
Directory of Open Access Journals (DOAJ) <<http://www.doaj.org/>>
Folkstreams.net <<http://www.folkstreams.net/>>
Historic American Sheet Music <<http://library.duke.edu/digitalcollections/hasm/>>
Humanities International Complete <<http://search.ebscohost.com/>>
JSTOR Collections <<http://www.jstor.org/>>
Library of Congress Digital Collections & Services <<http://www.loc.gov/library/libarch-digital.html>>
Literary Reference Center <<http://search.ebscohost.com/>>

Metropolitan Museum of Art The Collection

<http://www.metmuseum.org/works_of_art/collection_database/>

Mutopia <<http://www.mutopiaproject.org/>>

Networked Digital Library of Theses and Dissertations (NDLTD)

<<http://www.ndltd.org/resources/find-etds>>

Naxos Music Library <<http://mmnl.naxosmusiclibrary.com/>>

OAPEN Library <<http://www.oapen.org/home>>

Open Books Publishers <www.openbookpublishers.com/>

OpenAIRE <<https://www.openaire.eu/>>

OpenDOAR <<http://www.opendoar.org/>>

OpenEdition Books <<http://books.openedition.org/?lang=en>>

Oxford Art Online <<http://www.oxfordartonline.com/subscriber>>

Oxford Music Online <<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber>>

Oxford Reference <<http://www.oxfordreference.com/>>

Pandektis <<http://pandektis.ekt.gr/dspace/?locale=en>>

Project Muse <<http://muse.jhu.edu/>>

PsycARTICLES <<http://search.ebscohost.com/>>

Registry of Open Access Repositories (ROAR) <<http://roar.eprints.org/>>

SAGE Journals Online <<http://online.sagepub.com/cgi/search/>>

ScienceDirect <<http://www.sciencedirect.com/>>

SocINDEX with Full Text <<http://search.ebscohost.com/>>

SpringerLINK e-books <<http://www.springerlink.com/>>

Taylor&Francis Online <<http://www.tandfonline.com/>>

Trinity Digital Collections <<http://trinity.cdmhost.com/>>

VADS: the online resource for visual arts <<http://vads.ac.uk/>>

Wiley Online Library <<http://onlinelibrary.wiley.com/>>

WIMA: The Werner Icking Music Archive <<http://icking-music-archive.org/index.php>>

Mokslinės informacijos paieškos sistemos

Academic Index.net <<http://www.academicindex.net/>>

JURN <<http://www.jurn.org/>>

RefSeek <<http://www.refseek.com/>>

Paieškos sistemos, teminės ir virtualios bibliotekos

Interaktyvi biblioteka <<http://www.ibiblioteka.lt/>>

Lietuvos mokslo bei studijų institucijų virtualios bibliotekos

<http://www.lvb.lt/primo_library/libweb/static/htmls/lvblist_lt_LT.html>

Lietuvos virtuali biblioteka <<http://www.lvb.lt/>>

Dmoz <<http://www.dmoz.org/>>

Find Sounds <<http://www.findsounds.com/>>

FreeFullPDF <<http://www.freefullpdf.com/>>

Google Books <<http://books.google.com/>>

Google Images <<http://images.google.com/>>

Google Patents <<https://www.google.com/?tbm=pts>>

Google Video <<http://www.google.com/videohp>>

HathiTrust Digital Library <http://www.hathitrust.org/digital_library>

Infomine <<http://infomine.ucr.edu/>>

Internet Scout Archives <<http://scout.wisc.edu/Archives/index.php>>

Internet Public Library (Ipl2) <<http://www.ipl.org/>>

LibrarySpot.com <<http://libraryspot.com/>>

Musipedia <<http://www.musipedia.org/>>
PicSearch <<http://www.picsearch.com/>>
Sapling.Info <<http://www.sapling.info/>>
The European Library <<http://www.theeuropeanlibrary.org/>>
Vidipedia <<http://www.vidipedia.org/>>
World Wide Art Resources <<http://wwar.com/>>
WWW Virtual Library <<http://vlib.org/>>

Leidėjai, leidyklos, elektroniniai knygynai

Lietuvoje

Dailininkų sąjungos leidykla <<http://www.artseria.lt/>>
Ekspresinformacija apie naujus spaudinius, išėjusius Lietuvoje
<<http://senas.lnb.lt/lnb/content/editionList.jsp?categoryId=19&editionType=21&pathId=48>>
Humanitas <<http://www.humanitas.lt/>>
Knygynai.lt <<http://www.knygynai.lt/>>
Knygininkas <<http://www.knygininkas.lt/>>
Knygos internetu <<http://www.mintis.eu/>>
Lietuvos leidėjai <<http://leidejai.libis.lt:8088/>>
Lietuvos leidėjų asociacija <<http://www.lla.lt/lt/nariai>>
Lietuvos nacionalinis muziejus <<http://www.lnm.lt/leidiniai>>
Modernaus meno centro <<http://www.mmcentras.lt/>>
Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras <<http://www.melc.lt/>>
Muzikos informacijos ir leidybos centras <<http://www.mic.lt/lt/home>>
Numatomos leisti knygos: informacinis biuletenis
<<http://www.lnb.lt/lnb/content/editionList.jsp?categoryId=20&editionType=24>>
Vilniaus dailės akademijos leidykla <<http://leidykla.vda.lt/>>

Pasaulyje

Amazon.com <<http://www.amazon.com/>>
Book Finder <<http://www.bookfinder.com/>>
Classics Online <<http://www.classiconline.com/>>
Ebooks.com <<http://www.ebooks.com/>>
Naxos <<http://www.naxos.com/>>
Publishers Global <<http://www.publishersglobal.com/directory/>>
Sheet Music Plus <<http://www.sheetmusicplus.com/>>
The Music Publishers Association (MPA) Directory of Music Publishers of the United States
<<http://www.mpa.org/directory-of-music-publishers/>>

Elektroninės knygos

Alex Catalogue of Electronic Texts <<http://infomotions.com/alex>>
Bartleby.com <<http://www.bartleby.com/>>
British Library Virtual Books <<http://www.bl.uk/onlinegallery/virtualbooks/index.html>>
Digital Books Index <<http://www.digitalbookindex.org/>>
EServer <<http://eserver.org/>>
Getty Publications Virtual Library <<http://www.getty.edu/publications/virtuallibrary/index.html>>
Online Books Page <<http://onlinebooks.library.upenn.edu/>>
Project Gutenberg <<http://www.gutenberg.net/>>
The Art is Creation: Free e-Books, Magazines, and Other Reference Works on Painting, Drawing, Pigments, Artist Techniques and Art history <<http://www.artiscreation.com/books.html>>
The Internet Archive's Digital Books Collections <<http://www.archive.org/details/texts>>

The Metropolitan Museum of Art: MET Publications

<<http://www.metmuseum.org/research/metpublications>>

Interneto ištekliai meno tema

Lietuvoje

ArtOnline <<http://www.artonline.lt/>>

Dailininkų duomenų bazė <<http://www.ldm.lt/LDMDailininkai/DBaze/Paieska.htm>>

Virtuali elektroninio paveldo sistema (VEPS) E. paveldas <<http://www.epaveldas.lt/home>>

Lietuvos dailės muziejus <<http://www.ldm.lt/>>

Lietuvos integrali muziejų sistema (LIMIS) <<http://www.limis.lt/>>

Lietuvos meno galerijos <<http://www.culture.lt/galleries>>

Lietuvos muziejų portalas <<http://www.muziejai.lt/>>

Lietuvos muziejų virtualios parodos <<http://www.muziejai.lt/emuziejai/index.asp>>

Virtualūs muziejai

<http://www.muziejai.lt/D_bazes/Muziejai_DB/Muziejai_pagal_priklausomybe.asp?prk=10>

Pasaulyje

AbsoluteArts <<http://www.absolutearts.com/>>

Art Museums Worldwide <<http://www.artcyclopedia.com/museums.html>>

Artabus <<http://www.artabus.com/>>

ArtNet <<http://www.artnet.com/>>

ArtsDir.net <<http://www.artsdir.net/>>

BlouinArtInfo <<http://www.blouinartinfo.com/>>

d'Art <<http://www.fine-art.com/>>

Europeana <<http://www.europeana.eu/>>

FineArt.com <<http://www.fineart.com/>>.

International Council of Museums <<http://icom.museum/>>

Library of Congress Digital Collections <<http://www.loc.gov/library/libarch-digital.html>>

List of Museums <http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_museums>

Museums & Galleries <<http://www.123world.com/museumsandgalleries/>>

Museum.com <<http://www.museum.com/jb/start>>

NEMO Network of European Museum Organizations <<http://www.ne-mo.org/>>

TheArtLinks.com Art LinksDirectory

<http://www.theartlist.com/dir/art_directory/Art_Galleries/Art_Galleries.html>

The Learning Museum (LEM) <<http://www.lemproject.eu/>>

Yahoo: Museums & Exhibits <http://dir.yahoo.com/Society_and_Culture/Museums_and_Exhibits/>

Dizainas

Lietuvoje

Lietuvos grafinio dizaino asociacija <<http://www.lgda.lt/>>

Pasaulyje

CFA: Contemporary Fashion Archive <<http://www.contemporaryfashion.net>>

Core 77 Design Directory <<http://www.designdirectory.com>>

Costume History <http://www.cwu.edu/~robinsos/ppages/resources/Costume_History/index.htm>

Dexigner Directory <<http://www.dexigner.com/directory>>

Fashion – Era <<http://www.fashion-era.com/>>

Fashion Encyclopedia <<http://www.fashionencyclopedia.com/>>

Graphic Design Archive Online <<http://library.rit.edu/gda/>>

Icograda <<http://www.icograda.org/>>

International Council of Societies of Industrial Design (ICSID) <<http://www.icsid.org/>>

The Costume Gallery <<http://www.costumegallery.com/>>

The Costume Page <<http://www.costumepage.org/>>

The International Costumers' Guild <<http://www.costume.org/>>

Muzika

Lietuvoje

Lietuvos kompozitorių sąjunga <<http://www.lks.lt/>>

Lietuvos muzikos atlikėjų informacijos centras <<http://www.musicperformers.lt/>>

Musicalia <<http://www.musicalia.lt/>>

Muzikos informacijos ir leidybos centras (MILC) <<http://mxl.lt/lt/>>

Pasaulyje

Bach Central Station <<http://www.jsbach.net/bcs>>

British Library Sounds <<http://sounds.bl.uk/>>

ClassicsOnline <<http://www.classicsonline.com/>>

Free Choral Sheet Music <http://www2.cpd.org/wiki/index.php/Main_Page>

Freesheetmusic.net <<http://www.freesheetmusic.net/>>

Hornexcerpts.org <<http://www.hornexcerpts.org/>>

IAML: International Association of Music Libraries <<http://www.iaml.info/>>

IMSLP: Petrucci Music Library <http://imslp.org/wiki/Main_Page>

International Council for Traditional Music <<http://www.ictmusic.org/ICTM>>

International Federation of the Phonographic Industry <<http://www.ifpi.org/>>

International Music Council <<http://www.imc-cim.org/>>

International Musicology Society <<http://www.ims-online.ch/>>

Naxos Music Library <<http://mmnl.naxosmusiclibrary.com/>>

Online Scores / Sheet Music <<http://library.duke.edu/music/resources/online-scores-sheet-music>>

PianoWorld: Free Piano Music <<http://www.pianoworld.com/freepianomusic.htm>>

Online Scores / Sheet Music <<http://library.duke.edu/music/resources/online-scores-sheet-music>>

Sound Archive Catalogue <<http://cadensa.bl.uk/cgi-bin/webcat>>

Variations Prototype: Online Musical Scores <<http://www.dlib.indiana.edu/variations/scores>>

Virtual Instrument Museum <<http://learningobjects.wesleyan.edu/vim/cgi-bin/about.cgi>>

Teatras ir kinas

Lietuvoje

KINFO <<http://kinfo.lt/>>

Lietuvių filmų centras <<http://www.lfc.lt/>>

Lietuvos kino centras <<http://www.lkc.lt/>>

Lithuanian Shorts <<http://www.lithuanianshorts.com/>>

Lietuvos teatro sąjunga <<http://www.teatrosajunga.lt/>>

Menų faktūra <<http://www.menufaktura.lt/>>

Pasaulyje

Europe Cinemas <<https://www.europa-cinemas.org/en>>

Internet Movies Database (IMDb) <<http://www.imdb.com/>>

Stageplays.com <<http://www.stageplays.com/>>

Theatre History on the Web <<http://www.videoccasions-nw.com/history/jack.html>>

Šokis

Lietuvių liaudies kultūros centras <<http://www.llkc.lt/index.php?1286060906>>

Lietuvos dainų šventė <<http://www.dainusvente.lt/>>

Lietuvos šokio informacijos centras <<http://www.dance.lt/>>

Šiuolaikinio šokio asociacija <<http://www.lcda.lt/lt/>>

Fotografija ir medijos

Lietuvoje

Lietuvos fotografija <<http://www.photography.lt/>>

Pasaulyje

History of Art Visual Resource Collection (HAVRC) <<http://www.mip.berkeley.edu/vrc>>

Photo.net <<http://photo.net/>>

Photographer Resources <<http://www.icp.org/index.php?q=research-center/library/professional-links/photographer-resources>>

Photography Directory Project <<http://www.photographydirectoryproject.com/Photography-Organisations>>

PhotoLinks <<http://www.photolinks.com/>>

Prints & Photographs Online Catalog <<http://www.loc.gov/pictures>>

Yahoo Directory: Photography

<http://dir.yahoo.com/Arts/Visual_Arts/Photography?skw=photography>

Architektūra

NBS Resources <<http://www.thenbs.com/resources/index.asp>>

RIBAPix <<http://www.ribapix.com/>>

SPIRO: Slide & Photograph Image Retrieval Online <<http://www.mip.berkeley.edu/spiro/>>

Konferencijos, renginiai, festivaliai

Lietuvoje

ArtNews <<http://www.artnews.lt/>>

Kino industrijos renginiai (Lietuvos kino centras) <<http://www.lkc.lt/kino-populiarinimas/festivaliai/kino-industrijos-renginiai/>>

Lietuvos architektų sąjunga <<http://www.architektusajunga.lt/>>

Lietuvos dailininkų sąjungos renginiai <<http://www.artistsassociation.lt/index.php?cid=1059>>

Lietuvos kompozitorių sąjungos renginiai <<http://www.lks.lt/index.php?page=renginiai>>

Lietuvos mokslininkų sąjunga <<http://www.lms.lt/?q=lt/event>>

Meno propaganda <<http://menopropaganda.lt/category/ivykiai/>>

Šokio kalendorius <http://dance.lt/lt/299321/sokio_kalendorius/>

Pasaulyje

Calendar of Choral Events <<http://www.europeanchoralassociation.org/events/calendar-of-choral-events/search-the-calendar/>>

ConferenceLocate.com <<http://www.clocate.com/>>

Graphics Competitions <<http://www.graphiccompetitions.com/>>

Society of Music Perception and Cognition <<http://www.musicperception.org/smpc-events.html>>

Tinklaraščiai

Lietuvoje

Dizainologija <<http://www.dizainologija.lt/>>

Pasaulyje

AJBLOG Central <<http://www.artsjournal.com/ajblogs/>>

Art History Attacks! <<http://arthistoryattacks.blogspot.com/>>

BlogRanks <<http://www.blogmetrics.org/>>

Blog Search Engine <<http://www.blogsearchengine.com/>>

Google Blogs <<http://www.google.com/blogsearch>>

Midemblog <<http://blog.midem.com/>>

Photo blogs <<http://www.photoblogs.org/>>

Mokslininkų, menininkų tinklai

Mendeley <<http://www.mendeley.com/>>

Photo.net <<http://photo.net/>>

Research Gate <<http://www.researchgate.net/>>

Researcher ID <<http://www.researcherid.com/>>

Teatre Without Borders <<http://www.theatrewithoutborders.com/intl-resource-list>>

Interaktyvūs informacijos šaltiniai

DailyMotion <<http://www.dailymotion.com/>>

Flickr <<http://www.flickr.com/>>

H-Net: Humanities & Social Sciences Online <<http://www.h-net.org/>>

Picasa <<http://picasa.google.com/>>

SlideBoom <<http://www.slideboom.com/>>

Slide Serve <<http://www.slideserve.com/>>

SlideShare <<http://www.slideshare.net/>>

Youtube <<http://www.youtube.com/>>

Vimeo <<https://vimeo.com/>>

Naudota ir rekomenduojama literatūra

1. *Apie atvirąją prieigą* [interaktyvus]. Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija [žiūrėta 2014 m. balandžio 17 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.lmba.lt/atviroji-prieiga>>.
2. *Atviroji prieiga* [interaktyvus]. Vilniaus universiteto biblioteka, 2014 [žiūrėta 2014 m. balandžio 17 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.mb.vu.lt/mokslui-ir-studijoms/mokslinė-komunikacija/atviroji-prieiga>>.
3. *Budapest Open Access Initiative* [interaktyvus] [žiūrėta 2014 m. balandžio 17 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.budapestopenaccessinitiative.org/>>.
4. *Informacijos ištekliai šiuolaikiniam mokslui ir studijoms* [interaktyvus]. [Kaunas]: KTU biblioteka [žiūrėta 2014 m. gegužės 22 d.]. Prieiga per internetą: <<http://biblioteka.ktu.edu/kursas/default.html>>.
5. *Informacinis raštingumas* [interaktyvus]. Vilniaus universiteto biblioteka [žiūrėta 2014 m. gegužės 2 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.ir.mb.vu.lt/informacijos-paieska>>.
6. „Lituanistikos“ duomenų bazės vartotojų poreikių tyrimo ataskaita. *Mokslininkai*. Eurotela, 2013 [žiūrėta 2014 m. balandžio 23 d.]. Prieiga per internetą: <http://lituanistikadb.lt/download/116/eurotela_ataskaita_mokslininkai%202013-05-02.pdf>.
7. *Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija* [žiūrėta 2014 m. balandžio 6 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.lmba.lt/>>.
8. *Mokslininkų ir kitų tyrėjų naudojimosi elektroniniais mokslo informacijos šaltiniais ugdymo poreikio apimtys ir sudėties mokslinis tyrimas* [interaktyvus]. Vilnius: Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija, 2014 [žiūrėta 2014 m. balandžio 7 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.lmba.lt/sites/default/files/tyrimas.pdf>>.
9. *Open Access Directory* [žiūrėta 2014 m. balandžio 27 d.]. Prieiga per internetą: <http://oad.simmons.edu/oadwiki/Main_Page>.
10. TAUTKEVIČIENĖ, G.; ŠINKŪNIENĖ, J.; KOLESINSKIENĖ, N.; ŠARLAUSKIENĖ, L. *Socialinių ir humanitarinių mokslų elektroninės informacijos valdymas ir mokslo darbų kokybė: mokomoji knyga* [Kaunas], 2014 [žiūrėta 2014 m. balandžio 23 d.]. Prieiga per internetą: <http://lituanistikadb.lt/download/372/lituanistika_duomenu_baze_fin.pdf>.

